

Wrocław cały dla małych

s. 11-14

**Gdzie w mieście
zgłosić ranną sarnę lub
rozjuszonego dzika** /s.10

**Straż miejska i policja
radzą nam, jak
wykiwać oszusta** /s. 16

**Registration
of candidates for
studies starts** /s. 22

Od Prezydenta

Szanowni Państwo,

na wrocławskim Rynku stanął Jarmark Świętojański. Skromniejszy może niż dwa lata temu, gdy gościł w naszym mieście po raz ostatni, ale nawet w takiej formie powoli przywraca nam poczucie normalności. Bardzo byliśmy jej już wszyscy stęsknieni. To, że dzisiaj możemy sobie pozwolić na powrót do bliskości z nadzieją, że kolejne „zaknięcia” nie będą już potrzebne, to zasługa szczepień – niezmiennie dziękuję każdemu z Państwa, którzy już poddali się szczepieniu. Zachęcam do tego także uczniów szkół średnich, kiedy tylko będzie to możliwe. Myślę, że to dobra lekcja odpowiedzialności.

W otwieraniu Wrocławia idziemy krok po kroku dalej – w tym numerze przeczytacie Państwo,

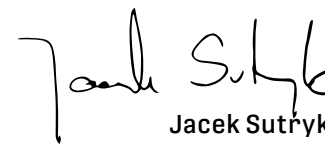
jakie miejskie atrakcje zostaną ponownie otwarte. Zachęcam do aktywnego korzystania z nich. Kilka polskich metropolii zaangażowało się też w akcję pod wiele mówiącą nazwą #MiastoWMiasto, w której zapraszają do ponownego odkrywania swojej okolicy. Podobnie we Wrocławiu, zapraszam Państwa do korzystania ze wszystkiego, do czego byliśmy przyzwyczajeni i przypominam o pakiecie „Nasz Wrocław” dostępnym dla wszystkich płacących w naszym mieście podatki, który pozwala odwiedzić jedno z najważniejszych atrakcji raz w roku za darmo.

W Roku Różewicza zachęcam również do przeczytania rozmowy z wnuczką poety, którego ośmielamy się nazywać wrocławskim, bo związał się z naszym miastem na stałe w 1968 r., a w 1994 zgo-

dził się przyjęć tytuł Honorowego Obywatela.

Z kolei 4 czerwca wręczymy nagrodę innego Honorowego Obywatela Wrocławia, Jana Nowaka-Jeziorańskiego. Tym razem otrzymają ją niezwykle kobiety walczące o prawa człowieka na Białorusi.

Wrocław jest miastem wolności i chce pamiętać o tych, którzy o wolność walczyli i walczą. Dziś taką walką o wolność jest szukanie porozumienia pomiędzy ludźmi. Wiem, że we Wrocławiu – w mieście spotkań, mieście, o które wspólnie dbamy, rozumiemy to doskonale.

Jacek Sutryk
prezydent Wrocławia

Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań 2021

Zachęcamy wszystkich mieszkańców Wrocławia do wzięcia udziału w Narodowym Spisie Powszechnym Ludności i Mieszkań. Przypominamy, że udział w spisie, zgodnie z ustawą o statystyce publicznej, jest obowiązkowy.

Najwygodniej spisać się przez internet na www.spis.gov.pl. Osoby, które nie mogą dokonać samospisu internetowego, powinny skorzystać z opcji uzupełniającej spisu przez telefon pod numerem 22 279 99 99 (opłata zgodna z taryfą operatora). Infolinia działa od poniedziałku do piątku w godz. 8.00–18.00. Istnieje też

możliwość przeprowadzenia samospisu w siedzibie Gminnego Biura Spisowego (pl. Nowy Targ 1-8), w godz. 8.00–15.00, po wcześniejszym umówieniu się na konkretny termin pod numerem 71 777 75 93. Z mieszkańcami, którzy nie dokonali jeszcze spisu, kontaktować się będą telefonicznie rachmistrzowie spisowi – wyświetli się numer 22 828 88 88. Trzeba wiedzieć, że kiedy zadzwoni rachmistrz, nie ma możliwości nieudzielenia mu odpowiedzi, gdyż będzie to potraktowane jako odmowa udziału w spisie. Tożsamość rachmistrza można sprawdzić na infolinii spisowej: 22 279 99 i na stronie rachmistrz.stat.gov.pl/formularz.

www.wroclaw.pl/spis

1 kwietnia – 30 września 2021

WAŻNE:

Spis jest obowiązkowy dla wszystkich mieszkańców Polski. Dotyczy również migrantów.

Wszystkie dane przetwarzane w ramach prac spisowych są poufne. Zebrane dane będą przez najbliższe 10 lat podstawą wiedzy statystycznej o Polsce.

Jak się spisać

przez internet na
www.spis.gov.pl
1.04 – 30.09

www.spis.gov.pl

telefonicznie
pod numerem
22 279 99 99
4.05 – 31.08

w wyjątkowych
przypadkach
u rachmistrza
4.05 – 30.09

Ogólnopolska infolinia 22 279 99 99

Spis realizowany jest przez Główny Urząd Statystyczny, na podstawie Ustawy z dnia 9.08.2019 r. o narodowym spisie powszechnym ludności i mieszkań w 2021 r.

Odwiedź Jarmark Świętojański 21 maja – 28 czerwca 2021

Po rocznej przerwie na wrocławski Rynek wrócił Jarmark Świętojański. W ponad 50 drewnianych domkach do 28 czerwca kupimy wyroby rzemieślnicze, rękodzieło oraz regionalne przysmaki.

Stoiska rozstawione są wokół pręgierza, na ul. Oławskiej – od ul. Szewskiej do Rynku, i na ul. Świdnickiej – od przejścia podziemnego do Rynku. W ofercie znajdziemy: ceramikę, biżuterię, kosmetyki naturalne, ręcznie szyte zabawki, wyroby ze szkła, świece i torby. Są też regionalne sery i wędliny, pieczywo, wypieki, konfitury, miody czy nalewki. Dużym zainteresowaniem cieszy się stoisko z drewnianymi wyrobami z Afryki. Ze względów sanitarnych nie ma tradycyjnych wystaw i warsztatów.

Aktualności

Nareszcie otwierają się baseny i kąpieliska

Już 28 maja aquapark, dzień później Orbita, a 1 czerwca pozostałe wrocławskie baseny i kąpieliska. Na takie letnie otwarcie miasta czekało wielu wrocławian. Na jakich warunkach będzie można korzystać z pływalni? Odpowiadamy.

28 maja br., po 7 miesiącach przerwy, otwiera się Aquapark Wrocław. Do dyspozycji miłośników pływania będą wszystkie strefy: baseny rekreacyjne wraz z kompleksem zjeżdżalni, saunarium, siłownia i fitness, a także basen sportowy.

Wyremontowany, a w tej samej cenie

– Przez cały okres lockdownu przygotowaliśmy obiekt na ponowne otwarcie. Zakończone zostały niezbędne remonty, zdezynfekowaliśmy wszystkie powierzchnie i skompletowaliśmy załogę – mówi Grzegorz Kaliszczak, prezes Wrocławskiego Parku Wodnego S.A. – Oferta cenowa jest taka sama, jak przed zamknięciem. Wszystkie zamrożone karnety aktywują się wraz z dniem otwarcia, a ich termin ważności zostaje przedłużony o liczbę dni, których nie udało się wykorzystać – dodaje.

Basen sportowy będzie czynny od pn. do pt. w godz. 5.30–23.00, a w weekend 8.00–23.00. Strefa rekreacyjna i saunarium przez cały tydzień od 8.00 do 23.00, a siłownia i fitness 6.00–23.00

Orbita bez przerwy

Od 29 maja chętni będą mogli korzystać także z krytego basenu Orbita przy ul. Wejherowskiej. – Otwieramy basen o godz. 17.00, tuż po zakończeniu dwudniowych zawodów pływackich, które będą się tam odbywały – mówi Maciej

www.wroclaw.pl/baseny-i-kapieliska-wroclaw

Wrocławski aquapark po gruntownym remoncie – leniwa rzeka zamieniła się w tropikalną wyspę

Moczko z WCT Spartan. – W trakcie lockdownu przeprowadziliśmy niezbędne prace serwisowo-konserwacyjne pływalni, aby w tym sezonie nie zamykać pływalni w sierpniu – dodaje. Z basenu 2 x 25 m można korzystać cały tydzień od godz. 9.00 do 21.45, a z 50-metrowego w weekend w godz. 6.00–8.00.

Pełną parą na Dzień Dziecka

Letni sezon pozostałe wrocławskie baseny otwierają 1 czerwca. Od godz. 9.00 do 19.00 będzie można korzystać z obiektów:

- Morskie Oko, ul. Chopina

- Glinianki, ul. Kosmonautów
- Kłokoczyce, ul. Kłokoczycka
- Orbita, letnia pływalnia, ul. Wejherowska (tu w wakacyjne weekendy popływamy do 20.00).

Na basenach będzie mogło przebywać 50 proc. maksymalnego obłożenia obiektu. Trzeba będzie także zachowywać dystans społeczny i dezynfekować ręce.

Koniec roku na kąpielisku

Z końcem roku szkolnego, od 25 czerwca, będzie można popływać na trzech bezpłatnych kąpieliskach

– przy ul. Królewieckiej, ul. Jeziorowej i ul. Harcerskiej. Działają w godzinach 9.00–19.00.

Na terenie tych obiektów dostępne będą punkty medyczne z ratownikami, toalety, a plaże i miejsca do bezpiecznej kąpieli zostaną odpowiednio oznakowane.

Wszystkie informacje na temat obostrzeń, zmian godzin i ceny biletów są zamieszczane na bieżąco na stronach internetowych poszczególnych basenów. Sezon na kąpieliskach kończy się 31 sierpnia.

Monika Dubec

Kiedy załatwisz sprawę w COM

Zbliża się długi czerwcowy weekend, dlatego jeśli chcesz załatwić sprawę w Centrum Obsługi Mieszkańca, sprawdź, w jakich godzinach jest czynne. Przypominamy, że 3 czerwca jest Boże Ciało, dlatego wszystkie COM we Wrocławiu nie obsługują klientów. Zaś 4 czerwca (piątek) COM I przy ul. Zapolskiej 4, COM II przy pl. Nowy Targ 1–8 i COM III przy ul. Bogusławskiego 8, 10 będą otwarte w godz. 8.00 – 15.15.

Zaś 29 maja w godz. od 8.00 do 13.00 COM przy ul. Zapolskiej 4 będzie czynne dla mieszkańców, którzy chcą zarejestrować pojazd, odebrać prawo jazdy, zarejestrować meldunek oraz wyrobić dowód osobisty (w sprawach dowodów osobistych wejście od ul. Bogusławskiego 8).

Co czynne, a co zamknięte 4.06

Nie wszystkie jednostki miejskie będą czynne w piątek 4 czerwca. Zamknięte dla klientów będą Wrocławskie Mieszkania, Zarząd Zasobów Komunalnych, Zarząd Zieleni Miejskiej i Wrocławskie Centrum Rozwoju Społecznego. Natomiast Ekosystem, Zarząd Dróg i Utrzymania Miasta pracują normalnie. Czynny będzie również Wrocławski Park Wodny przy ul. Borowskiej (oprócz pracowników administracji).

Sprawdź wyniki rekrutacji do SP

Dokładnie w Dzień Dziecka 5169 kandydatów do rozpoczęcia przygody z edukacją dowie się, czy dostało się do klasy pierwszej szkoły podstawowej. Rodzice tyłu z nich złożyli wnioski w elektronicznym systemie rekrutacji. Aż 3662 z nich zostało podpisanych profilem zaufanym, a 1507 – tradycyjnie, czyli po wydrukowaniu i podpisaniu długopisem zostało zamieszczone do szkoły I wyboru.

Każdy kandydat ma zapewnione miejsce w szkole w swoim rejonie. Jednak można było wybrać jeszcze dwie spoza rejonu. Na przykład Szkoła Podstawowa nr 108 z ul. Bolesława Chrobrego po raz pierwszy rekrutowała do klas pierwszych z programem międzynarodowym. Wtedy już liczyły się punkty rekrutacyjne. Wyniki sprawdź na: www.wroclaw.pl/portal/edukacja

Pierwsza na świecie fabryka perowskitów

Ogniwa słoneczne, które będą produkowane w dawnej hali Pafawagu, powstaną na bazie perowskitów. To minerały, składające się z wapnia, tytanu i tlenu. Na wizjonerski pomysł ich wykorzystania wpadła polska fizyczka Olga Malinkiewicz.

Od lewej: Piotr Kupczunas, Dawid Zieliński (Columbus Energy), Dariusz Chrzęstowski (akcjonariusz), Olga Malinkiewicz, Piotr Krych

– Wrocław był jedynym miastem, w którym usłyszałam: Olga, jak kiedyś będziesz chciała przyjechać do Polski i rozwijać swoją technologię, to zapraszamy do Wrocławia, mamy tutaj dobrą infrastrukturę – mówi Olga Malinkiewicz, CTO Saule Technologies

Mieszkała wtedy i pracowała w Hiszpanii, był rok 2014. Przyjechała i założyła firmę. Saule Technologies tworzą Olga Malinkiewicz, wynalazczynie metody, i biznesmeni Piotr Krych i Artur Kupczunas. Obecnie to zespół 40 naukowców, inżynierów i pracowników administracyjnych z 15 krajów. W 2020 r. na masową produkcję wynalazku pozyskali 4,35 mln euro od Narodowego Centrum Badań i Rozwoju. Nawiązała też współpracę z firmą Columbus Energy. A 20 mln zł zainwestował japoński milioner Hideo Sawada.

To pierwsza na świecie linia produkcyjna ogniw perowskitowych. Same perowskity wykorzystuje się w wielu krajach, ale we Wrocławiu są one drukowane na cienkiej folii polimerowej, co pozwala pokrywać nimi dachówki, fasady i okna budynków, a także karoserię aut, namioty czy obudowę laptopa. Mogą zasilać też drony czy satelity.

Podczas oficjalnego otwarcia zaprezentowano supernowoczesną linię produkcyjną i podpisano umowy z partnerami. Wizjonerski pomysł, technologia, która zmieni świat – takie opinie można było usłyszeć od zgromadzonych na uroczystości osób. Zakład powstał w dawnej hali Pafawagu, obecnie to Hala Nowa 7 Wrocławskiego Parku Technologicznego.

Redakcja

Aktualności

Skrzynia – pierwszy w Polsce Integracyjny Inkubator Przedsiębiorczości

We Wrocławskim Parku Technologicznym wspierają biznes bez barier. Właśnie powstał tam inkubator, który będzie aktywizował osoby z niepełnosprawnościami i promował ich biznesy. Dostępność symbolizuje już sam logotyp – zapis skrótu nazwy IIP w języku Braille'a.

– Inkubator nie powstałby bez śp. Bartka „Skrzyni” Skrzyńskiego. To dzięki jego inicjatywie stworzyliśmy to wyjątkowe miejsce i społeczność, którą łączy wspólna idea budowania lepszego, pozytywnego świata bez barier. To właśnie dla upamiętnienia jego wkładu w nasz projekt, Integracyjny Inkubator Przedsiębiorczości WPT otrzymał nazwę „Skrzynia” – wyjaśnia Maciej Potocki, prezes Wrocławskiego Parku Technologicznego.

Miasto bez barier

Inkubator rozpoczął działalność 28 maja. Został on utworzony przez Wrocławski Park Technologiczny we współpracy z Biurem Wrocław

Bartka Skrzyńskiego upamiętnia mural przy budynku Integracyjnego Inkubatora Przedsiębiorczości przy ul. Fabrycznej 16h

projektom, jak utworzony przez WPT Integracyjny Inkubator Przedsiębiorczości „Skrzynia”, wprowadzamy nasze działania na kolejny poziom. Cieszę się, że to właśnie we Wrocławiu, w WPT, powstał pierwszy w Polsce inkubator przedsiębiorczości, który integruje biznes i osoby z niepełnosprawnościami. To świetny przykład dla innych

Specjaliści doradzą

Można tu korzystać nie tylko z dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami powierzchni biurowych, ale także profesjonalnych usług doradczo-szkoleniowych. W Centrum Informacji uzyskamy wiedzę na temat podejmowania pracy i zakładania firm przez osoby z niepełnosprawnościami, a także ich zatrudniania. W planach jest również organizacja szkoleń i warsztatów.

➤ To pokonanie bariery mentalnej ma kluczowe znaczenie w rozwoju dostępności dla osób z niepełnosprawnościami w różnych obszarach życia społecznego. Dotyczy to również wspierania ich aktywności zawodowej oraz przedsiębiorczości.

Utworzenie Integracyjnego Inkubatora Przedsiębiorczości, miejsca, w którym będziemy realnie znosić bariery dla rozwoju aktywności zawodowej osób z niepełnosprawnościami, jest epokowym projektem i niezwykłym wyzwaniem.

Bartłomiej Skrzyński (1979 – 2020)

Budynek bez barier

Działalność IIP nie byłaby możliwa bez dostosowania do specjalnych potrzeb jego siedziby, która mieści się przy ul. Fabrycznej 16h.

Teren przed nią wyłożony jest specjalną kostką brukową ułatwiającą

poruszanie się wózkami. Przy budynku znajdują się wyraźnie oznaczone miejsca parkingowe dla osób z niepełnosprawnościami. W samym budynku jest winda wyposażona w system głośnomówiący wspierający osoby niedosłyszące oraz przyciski z oznaczeniami w języku Braille'a.

Recepcja wyposażona jest w pętlę indukcyjną, która ułatwia porozumiewanie się z osobami posiadającymi aparat słuchowy. Można tu również skorzystać z aplikacji „Komunikacja bez barier”, pozwalającej na połączenie się z tłumaczem języka migowego. W budynku zainstalowano też system TOTUPOINT, dzięki któremu osoby niewidzące uzyskują jasne informacje, jak poruszać się po wszystkich jego kondygnacjach.

Specjalne pomieszczenia

Wszystkie drzwi w obiekcie zostały oznaczone żółtymi znacznikami,

które ułatwiają poruszanie się osobom słabowidzącym. Każde z pomieszczeń ma przy drzwiach tabliczkę z informacją na temat tego, co znajduje się w danym biurze, także w języku Braille'a. W biurach cały sprzęt może być dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, np. biurka są regulowane elektrycznie. Chętni mogą korzystać również ze strefy wyciszenia i relaksu oraz spełniających wymogi dostępności łazienek. Na każdym etapie działań pomocą służy im wykwalifikowana kadra WPT.

Wrocławski Park Technologiczny organizuje też cykl webinarów „Biznes bez barier” i podcastów „Przedsiębiorczość bez barier”, prezentujących historie osób z niepełnosprawnościami, którzy realizują się w życiu zawodowym i prywatnym.

Redakcja

www.biznesbezbarier.pl

Biura w Inkubatorze mają w pełni regulowane wyposażenie

Na tych, którzy potrzebują chwili przerwy, czeka pokój relaksu

Bez Barier. W projekt zaangażowanych było również ponad 30 organizacji pozarządowych, instytucji publicznych, firm i uczelni wyższych. Wszystko po to, by jego oferta jak najbardziej odpowiadała potrzebom przedsiębiorstw prowadzonych przez osoby z niepełnosprawnościami i je zatrudniających.

IIP „Skrzynia” wpisuje się w działania miasta, które od dawna dąży do tego, żeby miejska przestrzeń była dostępna dla każdego w jak najszerszym zakresie. – Chcemy, żeby Wrocław był prawdziwym miastem bez barier. Dzięki takim

miast i samorządów – podkreślał podczas otwarcia Jacek Sutryk, prezydent Wrocławia.

Kto skorzysta?

Z oferty inkubatora mogą skorzystać wszyscy przedsiębiorcy, którzy są w początkowym etapie rozwijania swojej firmy. Przez 5 lat mają eksperckie wsparcie i infrastrukturę WPT na preferencyjnych warunkach. Dodatkową pomoc otrzymają firmy prowadzone przez osoby z niepełnosprawnościami oraz przedsiębiorstwa, które je zatrudniają lub chcą zatrudnić.

Wrocław rozmawia

Miasto pyta i realizuje – mieszkańcy mówią jak

To mieszkańcy są ekspertami w sprawach, które dotyczą ich bezpośrednio. Dlatego jednostki miejskie odpowiedzialne za inwestycje konsultują z wrocławianami ich ostateczny kształt. W tym roku takie konsultacje społeczne będą dotyczyły ponad 30 tematów. Dzięki zebranych uwagom i opiniom, działania miasta trafniej odpowiadają na potrzeby mieszkańców. Przykłady? Oto one.

PRZED

Betonowy plac przy ul. Bernardyńskiej obok Muzeum Architektury przez lata funkcjonował jako parking dla urzędników. Dziś to zielone, przyjazne miejsce, dostępne dla wszystkich. Pomysł zazieleniania parkingu wyszedł od mieszkańców. Przed trzema laty wniosek o zamienienie parkingu w skwer złożyła Rada Osiedla Stare Miasto. Pomysł zyskał poparcie prezydenta i przystąpiono do działania.

Skwer Wrocławianek

Decydujące dla kształtu skweru okazały się konsultacje społeczne przeprowadzone w 2019 r. Mieszkańcy zgłosili wówczas kilkadzie-

siąt szczegółowych opinii i uwag, takich jak zazielenienie tego terenu, montaż wygodnych ławek z oparciami, oświetlenie ścieżek, postawienie toalety publicznej. Postulowano także instalację źródła ulicznego ze świeżą wodą. Istotne dla mieszkańców było również zachowanie istniejącej, wydeptanej naturalnie, ścieżki.

Do realizacji wybrano projekt z większą powierzchnią zieleni. W trakcie prac posadzono 85 drzew oraz około 7000 innych roślin (bylin, traw ozdobnych, roślin okrywowych). Gotowy skwer – już pod nazwą Wrocławianek – udostępniony został do użytku we wrześniu 2020 r. Pół roku później na jego obrzeżach stanęła nowoczesna toaleta. Na jej zewnętrznej ścianie zainstalowano źródło z kranówką. Teraz to piękne miejsce cieszy mieszkańców Starego

Miasta i turystów zwiedzających Wrocław.

Park Wojszyce

Kilka lat temu prostokątną działkę w pobliżu ul. Wierzyńskiego porastały chaszczce. Przez teren prowadziło kilka przedseptów. Mieszkańcy Wojszyc starali się o przekształcenie tego miejsca w park z prawdziwego zdarzenia. Projekt został zgłoszony do Wrocławskiego Budżetu Obywatelskiego w 2017 r., zdobył ponad 1900 głosów i trafił do realizacji.

Kilka miesięcy później ruszyły konsultacje społeczne. – Mieszkańcy mieli dość sprecyzowane zdanie na temat swojego parku. Oczekiwali więcej drzew i roślinności oraz wytyczenia ścieżek po przedseptach. Z wyjątkiem jednej, którą należało odsunąć od linii zabudowy. Wskazali także miejsce urządzenia placu zabaw

– wspomina Marek Szempliński z Zarządu Zieleni Miejskiej. – To były bardzo konkretne wskazówki dla projektanta. I właśnie taki park powstał – dodaje.

Mieszkaniec to inwestor

– Musimy pamiętać, że mieszkaniec to tak naprawdę inwestor. A inwestora pyta się, czego chce. I chociaż architekci związani są zwykle umową bezpośrednio z gminą, która zamawia u nich projekt, to tak naprawdę za tymi publicznymi pieniędzmi stoi każdy z podatników. Dlatego opinie mieszkańców są tak istotne. Konsultując zmiany w przestrzeni publicznej, pytamy o zdanie zarówno obecnych, jak i potencjalnych użytkowników – mówi Krzysztof Ziental z Wydziału Partycypacji Społecznej.

– Udział w konsultacjach nie jest trudny, nie trzeba się specjalnie przygotowywać. Wystarczy wysłuchać, czego dotyczy przedsięwzięcie, zadać pytania, opowiedzieć o swoich wątpliwościach i zgłosić postulaty. To pozwala urzędowi nie tylko uniknąć błędów w planowaniu inwestycji, ale też zrozumieć, jaki powinien być ich sens. Konsultacje to również okazja, by poznać zdanie i potrzeby sąsiadów – dodaje Tadeusz Mincer, lider konsultacji z Fundacji na Rzecz Studiów Europejskich.

Maciej Wołodko

Dawny parking przy ul. Bernardyńskiej to teraz zielony skwer Wrocławianek z wygodnymi ławkami, toaletą i źródłem

MAREK KSIEŻAREK (4)

PRZED

Zarośnięta działka przy ul. Wierzyńskiego stała się parkiem z prawdziwego zdarzenia – jest tu plac zabaw, a ścieżki powstały w miejscach, gdzie wydeptali je spacerowicze

**KONSULTACJE
SPOŁECZNE**
POWIEDZ NAM, JAK...

SZCZEGÓŁY NA: www.wroclaw.pl/rozmawia

Komunikacja

Wozy MPK pojadą inaczej od 3.06

W długi czerwcowy weekend MPK Wrocław wprowadzi zmiany w rozkładzie jazdy tramwajów i autobusów. Będą one obowiązywały od 3 do 6 czerwca.

W Boże Ciało (3 czerwca) wszystkie linie tramwajowe i autobusowe pojadą według niedzielnych rozkładów jazdy. 4 czerwca wszystkie pojazdy MPK pojadą według roboczych rozkładów jazdy, a w sobotę (5 czerwca) i niedzielę (6 czerwca) zgodnie z sobotnim i niedzielным rozkładem jazdy.

Zamkną tunel pod pl. Dominikańskim

Uwaga kierowcy! W nocy z 5 na 6 czerwca zostanie zamknięty tunel północny pod pl. Dominikańskim (po stronie Galerii Dominikańskiej). Tunele samochodowe pod pl. Dominikańskim pochodzą z 1978 roku. Oznacza to wiele lat eksploatacji i potrzebę przeprowadzenia generalnego remontu. Tunel południowy (po stronie dawnego PZU) znajdował się w gorszym stanie technicznym i był remontowany już w 2013 r. Teraz czas na gruntowny lifting tunelu północnego.

Zakres prac obejmie m.in.: wymianę oświetlenia tunelu, montaż nowej elewacji, rozbiórkę i odtworzenie fragmentów murów żelbetowych, wymianę i naprawę dylatacji, naprawę kanałów odwodnienia, oczyszczenie systemu odwodnienia, zabezpieczenie antykorozyjne balustrad i konstrukcji stalowych. Objazdów dla kierowców nie będzie, przez skrzyżowanie ul. Oławskiej/Piotra Skargi/Błogosławionego Czesława można przejechać obok tunelu. Prace potrwać trzy miesiące.

Otworzą wiadukt przy Koronie

Między 6 a 12 czerwca planowane jest otwarcie przejazdu przez wiadukt na ul. Kowalskiej, który jest zamknięty od początku lutego. To oznacza, że kierowcy znów będą mogli pojechać z al. Poprzecznej w kierunku ul. Kowalskiej i dalej na Kowale. Przez kilka miesięcy wiadukt przeszedł generalny remont. Wymieniono m.in. nawierzchnię jezdni i chodników, naprawiono schody i podpory oraz nałożono warstwę antykorozyjną. Wymieniono także izolację przeciwwodną i bariery energochłonne. Pojawiło się nowe ledowe oświetlenie. Koszt inwestycji to 4,5 mln zł.

Olbrzymie wiertło drąży tunel pod Odrą

Na głębokości 16,5 metra, przez dwa tygodnie i z prędkością około 7 metrów na godzinę pracowało wiertło imponujących rozmiarów, aby wydrążyć mikrotunel pod dnem Odry. To kluczowa inwestycja dla remontu mostów Pomorskich.

Przeprawa wymaga gruntownego odnowienia i przeniesienia rury ciepłowniczej, która służy most Pomorski Południowy. Do prac konieczne było użycie specjalistycznej maszyny, która jest w stanie wydrążyć tunel pod dnem Odry. To właśnie nim zostanie wprowadzony nowy ciepłociąg.

Niczym statek kosmiczny

Za pomocą wiertła o długości 1,2 metra, które waży aż pół tony, udało się już wydrążyć pierwszy mikrotunel. Głowica przypominająca wyglądem dawny statek kosmiczny pokonała 144 metry gliny. Pracowała na dnie tzw. komory startowej, czyli podziemnym stanowisku dowodzenia, które zostało zbudowane 16,5 metra pod powierzchnią ziemi. Kierunek powstania mikrotunelu wytyczył geodeta. Przed rozpoczęciem drążeń trzeba było przebić się przez ścianę szczelinową, która zabezpiecza komorę przed osuwaniem się.

Jak budynek pod ziemią

– Prace nad komorami startowymi przypominają budowę 6-pię-

Pod dnem Odry wykonano pierwszy przewiert. Prace prowadzi firma Pro-Tra Building

trowego budynku w głębi ziemi przy rzece i z dużym parciem wody – opowiada Wojciech Kaim, kierownik projektu z Wrocławskich Inwestycji.

Do wykonania przewiertów wykorzystuje się tzw. tarcze urabiające, które obracając się, drążą tunel np. w skale.

– W zależności od rodzaju gruntu, w jakim będzie wykonywany mikrotunel, dobiera się odpowiedni rodzaj tarczy – mówi Bła-

żej Machowicz, kierownik budowy z firmy Pro-Tra Building, która realizuje inwestycję.

Kropla drąży skałę

Samo wiercenie trwało prawie dwa tygodnie. Prace nie należą do łatwych. Po wykonaniu pierwszego przewiertu okazało się, że maszynę trzeba naprawić przed kolejnym. Wykonawca prac planuje, że drugi etap rozpocznie się pod koniec maja i potrwa również około 14 dni.

Dzięki wydrążeniu tunelu w ciągu kilku miesięcy będzie można schować pod wodą rurę ciepłowniczą, a zabytkowe mosty będą zachwycać swoim wyglądem. Wrocławskie Inwestycje zakładają, że uda się tego dokonać przed sezonem grzewczym.

Łączny koszt generalnego remontu mostów Pomorskich, który potrwa do 2023 r., wynosi 70 mln zł.

Piotr Bera

Piękna będzie szersza – ruszył remont

Ulica Piękna zyska dodatkowy pas ruchu, chodniki i parkingi

Rozpoczęły się prace przy przebudowie ulicy Pięknej i skrzyżowania ul. Pięknej z Nyską na Tarnogaju. Remont potrwa do końca roku. Jego koszt to ponad 4 mln zł.

Na razie kierowcy nie odczują utrudnień przez prowadzone tam prace. W pierwszym etapie robotnicy zajmą się przebudową kanalizacji deszczowej oraz budową linii światłowodowych w Miejskim Kanale Technologicznym i sieci elektroenergetycznych niskiego napięcia.

W ramach inwestycji jezdni ul. Pięknej zostanie poszerzona z 6 do 9 metrów. Dzięki temu pojawi się tam dodatkowy pas ruchu, który ma zapewnić lepszy dojazd do budowy nowych osiedli mieszkaniowych. Oprócz tego pojawią się nowe miejsca parkingowe i chodniki o łącznej długości 470 m.

– Inwestycja obejmie również przebudowę skrzyżowania ulicy Nyskiej z Piękną. Wybudowane

zostanie małe rondo – mówi Ewa Mazur, rzeczniczka Zarządu Dróg i Utrzymania Miasta. Nowe rondo powinno usprawnić ruch w tej części miasta. – Ruch pieszy i kołowy będzie odbywać się normalnie przy miejscowych wygradzeniach jezdni – dodaje Ewa Mazur.

Utrudnienia dla kierowców pojawią się przy drugim etapie inwestycji. Kiedy? To zależy od tempa prac, ale jest to możliwe już w drugiej połowie czerwca.

Wykonawcą prac za ponad 4 mln złotych jest firma BrukPol, która na realizację zadania ma czas do końca tego roku. ZDIUM podkreśla, że ok. 75-80 proc. kosztów przebudowy pokryją deweloperzy inwestujący przy ul. Piękną.

Piotr Bera

Z miasta

Hulaj... noga, ale od teraz zgodnie z przepisami

Hulajnogi elektryczne jako środek transportu błyskawicznie zdobyły zwolenników, ale i przeciwników. Osiągały zawrotną prędkość na chodnikach, stały gdzie popadnie, a użytkownicy nie mieli kasków. Od 20 maja 2021 r. poruszanie się na tych jednośladach regulują już przepisy.

Przepisy dotyczą poruszania się tzw. UTO, czyli urządzeniami transportu osobistego, jak e-hulajnogi czy deskorolki elektryczne. Będą one teraz traktowane podobnie jak rowery.

Po ścieżce 20 km/h

Zgodnie z nowymi przepisami na takim pojeździe należy jechać po ścieżce dla rowerów. Jeśli drogi rowerowej nie ma, można jechać po ulicy, na której obowiązuje ograniczenie prędkości do 30 km na godzinę.

W wyjątkowych sytuacjach można poruszać się po chodniku lub deptaku (gdy chodnik jest usytuowany wzdłuż jezdnii, po której ruch pojazdów jest dozwolony z prędkością większą niż 30 km na godzinę i brakuje wydzielonej drogi dla rowerów). Wtedy jednak pierwszeństwo mają piesi i prędkość jazdy powinna być dostosowana do tempa, z jakim się poruszają. Dopuszczalna prędkość na hulajnodze wynosi 20 km na godzinę.

– Cieszymy się, że korzystanie z UTO, w tym e-hulajnog, zostało uregulowane. Mamy nadzieję, że nowe przepisy dadzą poczucie bezpieczeństwa wszystkim uczestnikom ruchu drogowego, a mity dotyczące korzystania z hulajnog zostaną obalone – mówi Valerii Romanov, Country Manager Bolt Rentals w Polsce.

Parkowanie w punkcie

Osoby jeżdżące na elektrycznych hulajnogach muszą omijać innych

Zuzia ma 13 lat i na hulajnodze wg nowych przepisów może jeździć tylko pod opieką dorosłego

uczestników ruchu, zachowując bezpieczny odstęp. Nie wolno także prowadzić w stanie nietrzeźwości czy przewozić innych osób, zwierząt lub ładunków czy holować innych pojazdów. Nowe regulacje dotyczą także parkowania.

Jednośląd, po zakończeniu jazdy, należy pozostawić w miejscu do tego przeznaczonym, tzw. punkcie mobilności, które są już dostępne w kilku polskich miastach. Gdy nie ma takiego miejsca – jak najbliższej zewnętrznej krawędzi chodnika

(najbardziej oddalonej od jezdni) oraz równoległe do tej krawędzi. Przepisy nakazują zwrócenie uwagi na bezpieczeństwo osób z niepełnosprawnościami i zachowanie miejsca na chodniku o szerokości 1,5 m.

Jazda na hulajnodze a wiek

Do kierowania hulajnogą elektryczną przez osoby niepełnoletnie (od 10 do 18 lat) wymagane będzie posiadanie karty rowerowej lub prawa jazdy kategorii AM, A1, B1 lub T. Dla osób, które ukończyły 18 lat, dokument taki nie jest wymagany.

Dzieci w wieku do 10 lat będą mogły jeździć hulajnogą elektryczną jedynie w strefie zamieszkania, pod opieką osoby dorosłej.

Za co będą kary?

Za jazdę z inną osobą, przewożenie zwierząt lub ładunku można dostać mandat w wysokości 100 zł, podobnie w przypadku pozostawienia pojazdu na środku chodnika. Za korzystanie z telefonu podczas jazdy zapłacimy 200 zł. Nieustąpienie pierwszeństwa pieszym znajdującym się na przejściu będzie nas kosztowało 350 zł, a poruszanie się UTO pod wpływem alkoholu – od 300 do 500 zł.

Obecnie we Wrocławiu można wypożyczyć hulajnogę od jednego z trzech operatorów: Bolt, hive, lime. Taka przejażdżka to koszt około 2 zł za rozpoczęcie jazdy i 50 gr za każdą minutę spędzoną na hulajnodze. Zdarzają się promocje. Do wypożyczenia pojazdu trzeba mieć aplikację. Oprócz hulajnog w naszym mieście wypożyczać można także rowery i samochody.

Joanna Leja

Nakręć swój film o Wrocławiu

Startuje 9. edycja konkursu „Kreć Cię Wrocław? Kreć Wrocław!”. Lubicie Wrocław? Chwyćcie kamery i kręćcie! Sprawdźcie nagrody, harmonogram i regulamin.

Konkurs wraca po kilku latach przerwy. Jego organizatorem jest Wydział Promocji Miasta i Turystyki UMW. Adresowany jest zarówno do profesjonalistów, agencji reklamowych, jak i do amatorów. W tym roku zostaną przyznane trzy nagrody główne w kategoriach: ogólny film o Wrocławiu, wrocławskie krasnale i animacja.

Pokaż, jak inspiruje cię Wrocław

Zgłoszone filmy powinny oddawać oryginalny charakter i klimat Wrocławia oraz stanowić interpretację hasła konkursowego: „Kreć Cię Wrocław? Kreć Wrocław!”. Materiały mogą trwać 30

lub 60 sekund. Uczestnicy mają pokazać, jak miasto ich inspiruje, czym przyciąga i co sprawia, że czują się w nim dobrze. Zwycięzców wyłoni jury. W tym roku po raz pierwszy w historii konkursu, we współpracy z Fundacją Katarzyna, zostanie przeprowadzone także głosowanie publiczności.

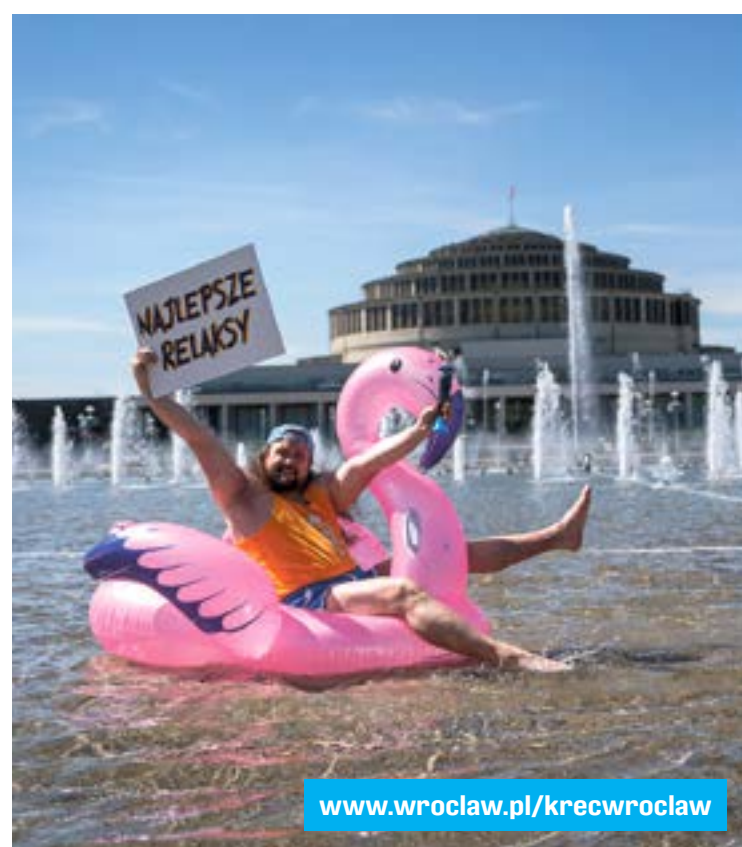
Wygraj staż i tablet graficzny

Nagrody są cenne. Na zwycięzców głównych kategorii czeka 6 tys. zł (za film ogólny i o krasnalach) i 7 tys. zł (za animację). Do tego nagrody rzeczowe, jak monitor, tablet graficzny oraz słuchawki, płatny staż w firmie filmowej, godziny w profesjonalnym studiu

nagrań czy zaproszenia do teatru i na plan filmowy. Jest o co powalczyć. Nagrody zostaną wręczone na gali finałowej konkursu (termin i miejsce zostaną podane w późniejszym terminie). Regulamin i szczegóły konkursu na stronie internetowej.

Letnie Spotkanie Filmowe

Wszystkich, którzy planują wziąć udział w konkursie „Kreć Cię Wrocław? Kreć Wrocław!” lub są zainteresowani tworzeniem filmów, organizatorzy zapraszają także na Letnie Spotkanie Filmowe (17 czerwca w klubie Łącznik w Czasoprzestrzeni).

www.wroclaw.pl/krecwroclaw

Redakcja

Konkurs promuje zabawny spot, który można obejrzeć w internecie

Z miasta

Food truck – pyszne jedzenie na świeżym powietrzu

Na dworze zrobiło się ciepło i wrocławianie coraz chętniej wybierają odpoczynek na świeżym powietrzu – w parkach, na zielonych skwerach lub nad Odrą. To sprawia, że ogromną popularnością cieszy się oferta food trucków, których w mieście przybywa jak grzybów po deszczu.

TOMASZ HOŁOĆ

Samochody z jedzeniem i napojami cieszą się ostatnio popularnością, m.in. przy skrzyżowaniu ulic Legnickiej z Niedźwiedzią (naprzeciwko Magnolia Park)

W tych barach na kółkach znajdują dla siebie coś dobrego zarówno wegetarianie, amatorzy burgerów, pizzy, jak i miłośnicy sushi, słodkich wypieków i świeżego pieczywa. W dodatku wszystko wskazuje na to, że oferta ta będzie jeszcze bogatsza, bo punktów mobilnej gastronomii przybywa w szybkim tempie.

– We Wrocławiu jest coraz więcej food trucków i wózków rowerowych, sprzedających przekąski i napoje – mówi Edyta Niebiańska z Biura Rozwoju Gospodarczego UMW. – Cieszą się one dużą popularnością zwłaszcza wśród młodych ludzi. Jednak wzrost zainteresowania jedzeniem, sprzedawanym na świeżym powietrzu, ma również związek z pandemią. Po pierwsze, stało się ono dużą atrakcją, gdy restauracje były zamknięte, a po drugie, okazało się alternatywą dla restauratorów,

k którzy szukali sposobu na dotarcie do klientów – dodaje.

Gdzie można zjeść pod chmurką

Na terenach należących do gminy Wrocław aktualnie funkcjonuje około 30 food trucków. W ścisłym centrum miasta można je znaleźć na Wyspie Słodowej (dwa punkty), przy ul. Boże Ciało – obok Galerii Na Odwachu, w dwóch punktach obok Panoramy Raławickiej, u zbiegu ul. Kazimierza Wielkiego i Ruskiej oraz ul. św. Katarzyny i Purkyniego, przy moście Uniwersyteckim na ul. Księcia Witolda i przy pl. Polskim (od strony ul. Garncarskiej) i na pl. Nowy Targ.

W Parku Kulturowym zgodę na stacjonowanie food trucka musi wydać Biuro Rozwoju Gospodarczego, a poza nim zarządca danego terenu.

Decydują o tym m.in. Zarząd Zieleni Miejskiej, Wrocławskie Mieszkania, ZDIUM, a także spółdzielnie mieszkaniowe lub właściciel działki, na której ma stanąć pojazd. – Biorąc pod uwagę rosnącą popularność gastronomii mobilnej, miasto planuje wkrótce zwiększenie dostępności miejsc pod taką działalność – mówi Edyta Niebiańska.

Na burgera nad Odrę, na lody do parku

Aby zjeść coś wyjątkowego na powietrzu, warto wybrać się też na ul. Niedźwiedzią, Ryneczek Jemiołowa, ul. Komandorską obok centrum handlowego „Arena”. Robi się coraz cieplej, więc food trucki pojawiają się również na nadodrzańskich plażach m.in. przy ul. Młodej oraz nad Widawą przy ul. Krzywoustego. Na stałe parkują też przy Hali Stulecia od strony zoo.

Z kolei amatorzy kawy, herbaty lub lodów mogą skorzystać z oferty wózków rowerowych, które stacjonują w parkach: Szczytnickim, Południowym, Grabiszyńskim, Klecińskim, Zachodnim, Tołpy, Tysiąclecia oraz na Górcie Skarbowców.

Na zlocie większy wybór

Sympatyków dań serwowanych na powietrzu z pewnością ucieszy informacja o planowanych zlocach food trucków we Wrocławiu. Najbliższy odbędzie się 29–30 maja, jako impreza towarzysząca tegorocznej edycji Survival Race – miejskiego biegu z przeszkodami na terenie Morskiego Oka we Wrocławiu. W ostatni weekend przyszłego miesiąca, 26 i 27 czerwca, do Browaru Mieszkańskiego zjadą food trucki oferujące m.in. dania kuchni azjatyckiej, w tym sushi. Natomiast

tydzień później (2–4 lipca) na Partynicach odbędzie się Festiwal Pasibrzucha, gdzie również będzie można delektować się „jedzeniem z budki”.

– Food trucki są miłym uzupełnieniem spędzania czasu na świeżym powietrzu – mówi Kamila Pietras z wrocławskiego Biskupina. – Najbardziej lubię, gdy kilka takich pojazdów stoi obok siebie i dzięki temu jest większy wybór potraw. Zwłaszcza gdy wybieramy się coś zjeść całą rodziną i każdy chce coś innego. Najczęściej i tak wygrywa kuchnia tajska lub frytki. Bardzo lubię złoty food trucków. Jednak chciałabym, aby parkowały nie tylko w miejscach, gdzie zwykle jest tłum, ale również na osiedlach zlokalizowanych nieco na uboczu. Zwłaszcza te z domowym jedzeniem.

Katarzyna Wiązowska

Cztery ważne lampki w toalecie

Samobsługowe, zautomatyzowane i bezpłatne, w kształcie zastrzeżonym dla miasta Wrocławia. Wrocławskie szatnie publiczne są nowoczesne i bezpieczne.

Przed wejściem, przyjrzyj się panelowi z lampkami przy drzwiach. ■ **Zielona lampka** z napisem „wolne” – wciśnij guzik „otwarcie drzwi” i pociągnij za uchwyt. Włączy się muzyka, a zegar umieszczony wewnątrz na ścianie zacznie odliczać 20 minut. Po tym czasie drzwi się otworzą. Aby wyjść z toalety, zbliż dłoń do przycisku „otwieranie drzwi” po prawej stronie drzwi. Nie musisz go dotykać. Potem pchnij drzwi i wyjdź na zewnątrz. W razie zaślubienia, skorzystaj z jednego z dwóch

żółtych przycisków awaryjnych znajdujących się po obu stronach muszli. Uruchamiają alarm dźwiękowy i wysyłają SMS do Centrum Zarządzania Kryzysowego. Drzwi automatycznie otworzą się.

■ **Czerwona lampka** z napisem „zajęte”? Trzeba poczekać, maksymalnie 20 minut. Po każdym, kto skorzysta z toalety, drzwi muszą się zamknąć. Dopiero gdy zapali się zielona lampka, można wejść.

■ **Lampka z napisem „serwis”** świeci, gdy muszla klozetowa wymaga umycia. Wtedy automatycz-

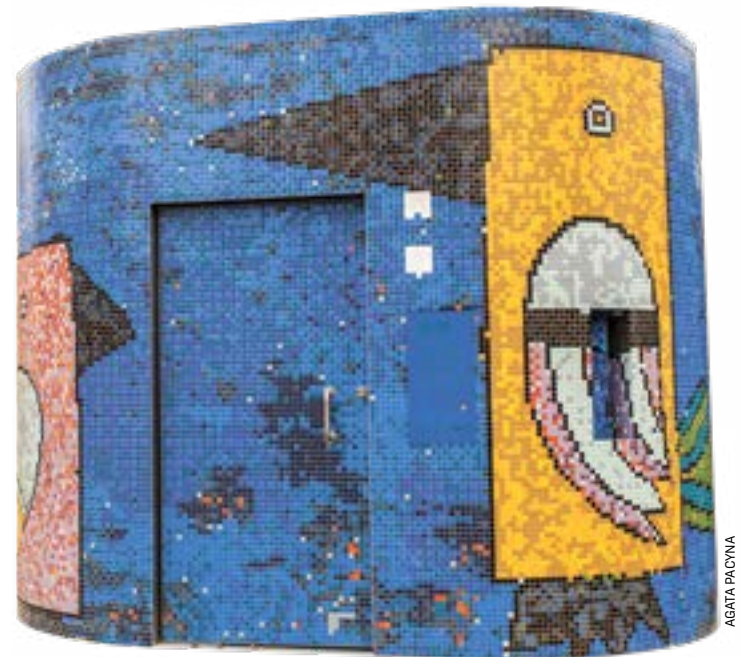
nie na pewien czas zostanie wciągnięta do komory myjącej. Trzeba poczekać, aż ponownie zapali się lampka „wolne” i wejść.

■ **Lampka z napisem „awaria”** oznacza, że nie możemy skorzystać z tej toalety i musimy poszukać innej.

Na zewnątrz toalety możemy umyć ręce wrocławską kranówką. Można się jej napić lub napić psa.

Agata Zięba

i.wroclaw.pl/mapa-toalet

AGATA PACYNA

Dla mieszkańca

Waleczne kobiety – nagrodzone we Wrocławiu za walkę o demokrację na Białorusi

Kapituła Nagrody Jana Nowaka-Jeziorańskiego zdecydowała, że w tym roku do grona laureatów dołączą Swietłana Cichanouska, Maryja Kalesnikawa i Wołha Kawalkowa, walczące o demokratyczne standardy na Białorusi.

– To niezwykle symboliczne, że w dniach, gdy cały świat patrzy w kierunku niepokojących wydarzeń na Białorusi, we Wrocławiu laureatkami tegorocznej Nagrody Jana Nowaka-Jeziorańskiego zostają kobiety, które walczą o niepodległość swojej ojczyzny – podkreśla Jacek Sutryk, prezydent Wrocławia.

➔ **– Swietłana Cichanouska, Maryja Kalesnikawa i Wołha Kawalkowa to bohaterki w najlepszym tego słowa znaczeniu, bo demokrację oraz prawa człowieka przedkładają nad własne bezpieczeństwo. Walczą nie tylko o swój kraj, lecz o całą Europę. A nagroda Jana Nowaka-Jeziorańskiego jest nie tylko słowem „dziękujemy” za dotychczasowe działania, lecz także wyrazem naszej solidarności i naszego szacunku dla całej**

białoruskiej opozycji. Wspieramy Was, jesteśmy z Wami, miejsce Białorusi jest w demokratycznej Europie – dodaje prezydent.

Tegorocznym nagrodzonym Polska jest niezwykle bliska. Odwołują się do naszych doświadczeń walki o prawa człowieka. Mówią o „Solidarności” i dokonaniach polskiej opozycji demokratycznej. Wreszcie powołują się na doświadczenie trudnej drogi transformacji. Ta nagroda to wyraz polskiej solidarności i szacunku dla całej białoruskiej opozycji. To także forma wsparcia jej w walce.

Swietłana Cichanouska

Liderka demokratycznej opozycji na Białorusi. W wyborach prezydenckich w 2020 r. stanęła do walki z prezydentem Łukaszenką i zdaniem wielu obserwatorów odniosła w nich zwycięstwo. W roli kandydatki zastąpiła męża Siarhieja Cichanouskiego, aresztowanego za polityczne aspiracje. Po tym, jak białoruskie władze zmusiły ją do wyjazdu na Litwę, spotykała się ze światowymi przywódcami w celu skoordynowania

Od lewej: Swietłana Cichanouska, Wołha Kawalkowa i Maryja Kalesnikawa

wania międzynarodowych działań przeciwko reżimowi na Białorusi.

Wołha Kawalkowa

Inicjatorka i liderka kampanii społecznych na rzecz opracowania i popierania zmian legislacyjnych w opiece zdrowotnej, systemie emerytalnym i sądownictwie czy prawie wyborczym. Była jedną z koordynatorek kampanii na rzecz dopuszczenia niezależnych obserwatorów do monitorowania przebiegu wyborów na Białorusi. W czasie wyborów była bliską współpracowniczką Swietłany Cichanouskiej. Aresztowana 25 sierpnia 2020 r., 4 września siłą deportowana do Polski.

Maryja Kalesnikawa

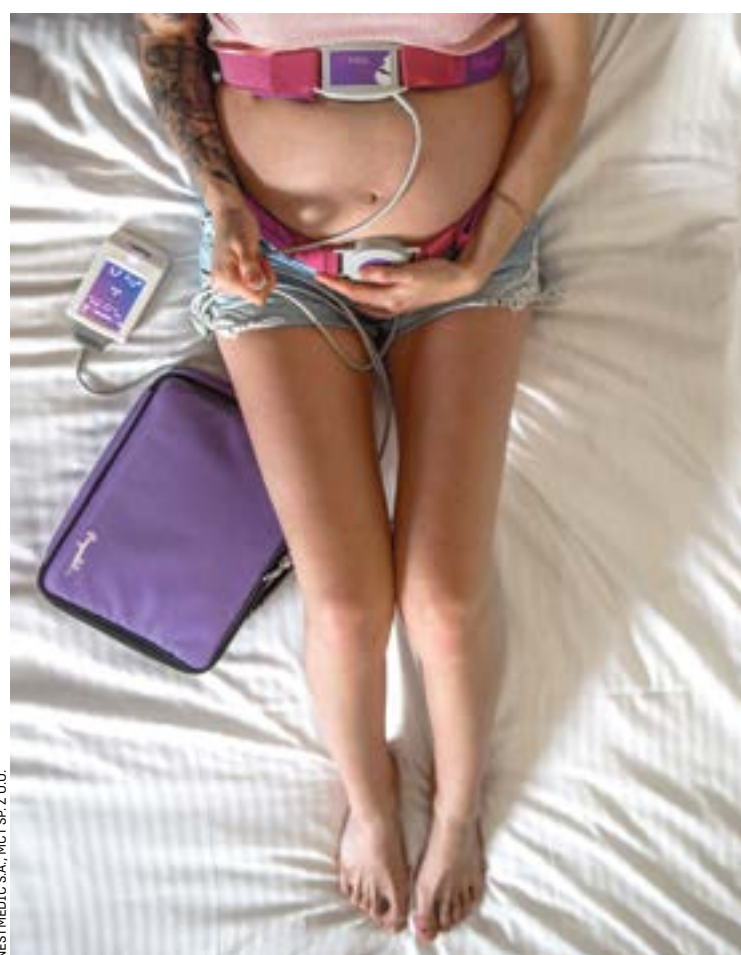
Ukończyła Białoruską Państwową Akademię Muzyczną w Mińsku w klasie fletu i dyrygentury. W maju 2020 r. dołączyła do sztabu Wiktara Babaryki.

Po nielegalnym aresztowaniu Wiktara i Eduarda Babaryków stanęła na czele sztabu i stała się twarzą białoruskiej opozycji. Poparła kandydaturę Swietłany Cichanouskiej w wyborach prezydenckich. 7 września 2020 r. została porwana w centrum Mińska. Przez 8 miesięcy była bezprawnie przetrzymywana w oczekiwaniu na proces, w tym czasie wciąż wspierała białoruską opozycję, wysyłając z aresztu listy.

Gala 4 czerwca

Nagroda Jana Nowaka-Jeziorańskiego wręczana jest zawsze 4 czerwca w rocznicę wyborów 1989. Trafia w ręce postaci, które uosabiają „myślenie o państwie jako dobru wspólnym”, a także do instytucji, które miały znaczący wkład w obalenie komunizmu, w odzyskanie przez Polskę niepodległości oraz w kształtowanie społeczeństwa obywatelskiego w krajach Europy Środkowo-Wschodniej. Tegoroczna gala wręczenia wyróżnień odbędzie się 4 czerwca o godz. 19.00, w ogrodach Ossolineum przy ul. Szewskiej 37. W tym roku pokaże ją telewizja TVN24, a poprowadzi Piotr Kraśko.

Agata Zięba

Urządzenie przyszłe mamy mogą wypożyczyć na 6 tygodni

Kobiety w ciąży bezpłatnie wypożyczą sprzęt do KTG

Urząd Miejski Wrocławia we współpracy z MCT sp. z o.o. 26 maja rozpoczął projekt, dzięki któremu kobiety w trzecim trymestrze ciąży mogą bezpłatnie wypożyczać sprzęt umożliwiający rejestrowanie zapisów KTG w warunkach domowych.

– Dzień Matki to szczególnie dzień, w którym chcielibyśmy wesprzeć mieszkanki Wrocławia i dać przyszłym mamom możliwość skorzystania z nowych rozwiązań telemedycznych – mówi Robert Bednarski, zastępca dyrektora ds. SmartCity w Wydziale Promocji Miasta i Turystyki UMW.

W ubiegłym roku z podobnego projektu skorzystało 50 wrocławianek. Tym razem testowane jest konkurencyjne rozwiązanie – system Pregnabit.

Niewielkie urządzenie umożliwia rejestrowanie oraz zapis: częstości akcji serca płodu, pulsu mat-

ki, skurczów mięśnia macicy, jak i ruchów dziecka o każdej porze dnia i nocy. Ocena zapisu badań KTG dokonywana jest do 15 minut od wysłania badania.

– Na cały system Pregnabit składa się mobilne urządzenie KTG oraz usługa Medycznego Centrum Telemonitoringu, w którym wykwalifikowany personel medyczny na bieżąco analizuje napływające zapisy KTG – zapewnia Jacek Gnich, wiceprezes Zarządu wrocławskiej firmy MCT sp. z o.o.

Wyniki dostępne są na platformie telemedycznej Pregnabit, a informację, że są już gotowe, pacjentka otrzymuje esemesem.

Jak się zgłosić?

Chęć udziału w projekcie można zgłaszać od pn. do pt. w godz. 8.00–16.00 pod numerami: 71 777 71 92, 71 777 93 88, 71 777 72 62. Po wstępnej rozmowie, ostateczną kwalifikację przeprowadza Medyczne Centrum Telemonitoringu.

Urządzenie ze zdalną opieką oraz niezbędnymi szkoleniami online można dostać na maksymalnie 6 tygodni. Przekazanie oraz zwrot urządzenia odbywa się za pośrednictwem kuriera. Liczba urządzeń jest ograniczona.

Monika Dubec

Dla mieszkańca

Dziki w mieście? Telefonuj pod numer 71 770 22 22

Dziki, najróżniejsze gatunki ptaków, sarny, lisy, nietoperze, borsuki, a nawet łosie spotkali w zeszłym roku na swej drodze we Wrocławiu jego mieszkańcy. W sumie urzędnicy wydziału środowiska i rolnictwa naliczyli 991 interwencji. W ciągu niecałych 10 lat liczba ta wzrosła niemal 10-krotnie.

„Dziki w mieście” to najnowsza kampania Wydziału Środowiska i Rolnictwa Urzędu Miejskiego Wrocławia i wrocławskiego zoo. Jej zadaniem jest propagowanie takich zachowań wrocławian, które zapewnią bezpieczeństwo zarówno ludziom, jak i zwierzętom zamieszkującym miasto.

Bobry, wilk i... krokodyl

O ile liczba wypadków komunikacyjnych z udziałem dzikiego zwierzęcia we Wrocławiu nie zmienia się znacząco na przestrzeni lat (56 w 2017, 39 w 2018, 60 w 2019, 38 w 2020), to już interwencji z ich udziałem – bardzo. W 2011 r. zanotowano ich jedynie 87, w 2017 r. już 410, a w 2020 r. – 991. Najwięcej dotyczyło dzików i saren, ale zdarzały się przypadki bobrów i wilka. W 2021 r. w zbiorniku na terenie Lasu Rędzińskiego pojawił się krokodyl kajman karłowaty z rodziny aligatorowatych – najprawdopodobniej porzucony przez hodowcę. Zamieszkał we wrocławskim ogrodzie zoologicznym.

Musimy mieszkać wspólnie

– Szczególnym czasem w życiu miejskiej fauny okazał się okres lockdownu – tłumaczy Radosław Ratajszczak, dyrektor zoo. – Zmniejszona intensywność życia ludzi spowodowała większą aktywność zwierząt na terenach miasta. W centrum Wrocławia pojawiały się dziki, sarny, lisy czy dzikie ptaki, nie zawsze mile widziane przez mieszkańców – zaznacza. Urzędnicy wydziału środowiska i rolnictwa podkreślają, że miasta stale się rozrastają. Obszary, które kiedyś

„Kto zobaczy w lesie dzika, niech na drzewo zaraz zmyka”. Wycofaj się powoli z pola widzenia zwierzęcia i zadzwoń po służby

były leśne czy polne, dzisiaj stają się peryferyjne. Działalność człowieka powoduje, że dzikie zwierzęta często tracą swoje naturalne ostoje, zaczynają szukać nowych miejsc i trafiają do miasta.

– Ale razem jesteśmy elementami jednej całości, dzięki której świat wciąż się kręci i tak musimy to zacząć postrzegać – podkreśla dyrektor Ratajszczak.

Poznaj dziką stronę miasta

■ **Dzik.** Inteligentny i wszystkożerny. Dlatego bez wahania wybiera darmową stołówkę w przydomowym śmietniku. Zabezpieczajmy kontenery i nie pozostawiamy resztek jedzenia dla kotów czy ptaków. Widząc

dzika, zachowajmy spokój. Niepokojony przez ludzi może zaszarżować. Zwłaszcza locha z młodymi, bo jak każda matka boi się o swoje dzieci.

- **Sarna.** Spotkałeś małą sarenkę leżącą wśród trawy? Nie porzuciła jej matka. Specjalnie ją zostawia i wraca tylko na czas karmienia. Młode nie wytwarza charakterystycznego zapachu przyciągającego drapieżniki. Dopóki nie widzimy, że zwierzę jest ranne, nie ruszajmy go. Kiedy matka wyczuje nasz zapach, porzuci swoje potomstwo, które najpewniej umrze.
- **Nietoperz.** W ciągu jednej nocy potrafi upolować ok. 2 tys. owadów. Żaden z 26 gatunków występujących w Polsce nie żywi się krwią. Jeśli nietoperz

wleciał do domu, zgaś światło, otwórz szeroko okno, odstoń firanki i zasłony. Nietoperz sam znajdzie drogę na zewnątrz.

- **Kuna.** Szybko odnalazła się w miastach, bo przypominają jej naturalne siedlisko. Poluje na szczury i myszy, ale potrafi tak tupać na strychu, że nie da się spać. Nie lubi, gdy w jej pobliżu mieszka pies. Można też kupić elektroniczny odstraszacz.

Ważne telefony

Gdy spotkasz w mieście chore lub zranione dzikie zwierzę, dzwoń pod całodobowy numer Centrum Zarządzania Kryzysowego: 71 770 22 22 lub od pn. do pt. w godz. 7.45-15.45 do Wydziału Środowiska i Rolnictwa UMW: 71 799 67 00.

Widzisz bezpiecznego psa i kota? Całodobowo działa numer Straży Miejskiej: 986 lub Schroniska dla Bezdomnych Zwierząt: 71 362 56 74.

– Nasza kampania to odpowiedź na pytania, obawy i wątpliwości mieszkańców. Łączymy siły z zoo, by jednym głosem zachęcić do życia w mieście w zgodzie z dzikimi. Ich obecność na terenach zurbanizowanych nie jest niczym nowym. W ramach kampanii podpowiemy również, jak można pomagać im w przypadkach, gdy są ranne i cierpią – mówi Katarzyna Szymczak-Pomianowska, dyrektor Departamentu Zrównoważonego Rozwoju UMW.

Anna Aleksandrowicz

KomPAS wskaże drogę osobom wykluczonym

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej we Wrocławiu od 15 lutego 2021 r. do 30 czerwca 2023 r. realizuje projekt KomPAS. Dzięki niemu pomoże 160 osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym – bez zatrudnienia, niepełnosprawnym, a także ofiarom przemocy domowej.

Wiele z tych osób od lat korzysta z pomocy społecznej, a w ich życiu występują takie problemy, jak ubóstwo, choroby, osamotnienie. Nie radzą sobie z codziennymi obowiązkami, nie biorą udziału w życiu społecznym, kulturalnym i obywatelskim. Nie potrafią korzystać z internetu czy komputera. MOPS będzie starał się zmienić ich sytuację społeczną i pokazać im różne możliwości udziału w życiu otoczenia.

Z każdym uczestnikiem zostanie podpisany kontrakt socjalny, który wyznaczy cel udziału w projekcie, obszary do pracy oraz formy udzielanej pomocy.

Uczestnicy będą mogli skorzystać ze spotkań z pracownikiem socjalnym, treningu umiejętności osobistych, radzenia sobie z codziennymi zadaniami i podnoszenia pewności siebie. Pracownicy MOPS pomogą

im odkryć mocne strony, lepiej radzić sobie ze stresem i emocjami.

W programie jest też trening e-kompetencji – uczestnicy otrzymają tablety z dostępem do internetu i nauczą się ich obsługi. Będą korzystać z poczty elektronicznej, z kont bankowych, ZUS, e-pacjent. Będą trenować też budowanie i utrzymywanie więzi z ludźmi i pracę w grupie.

Dla ofiar przemocy przygotowano trening WenDo – to nauka obrony przed przemocą fizyczną, psychiczną w różnych sytuacjach, trening samoakceptacji oraz grupę wsparcia.

Uczestnicy otrzymają w czasie zajęć poczęstunek, ubezpieczenie, pomoc w opiece nad dzieckiem lub inną osobą zależną, maseczki, rękawiczki i płyny do dezynfekcji.

Projekt trwa od 15 lutego br. do 20 czerwca 2023 r. Nabór uczestników jest ciągły. Zainteresowani mogą zgłaszać się do swojego pracownika socjalnego w MOPS.

Więcej informacji można uzyskać pod numerami 71 78 49 605 lub 71 78 23 573 oraz mejlowo: magdalena.slota@mops.wroclaw.pl.

Redakcja

Oto nie lada gratki na Dzień Dziecka

Nie masz jeszcze planów na Dzień Dziecka? To już czas, żeby zaplanować atrakcje dla swojej pociechy. 1 czerwca zbliża się wielkimi krokami, dlatego przygotowaliśmy przegląd wydarzeń – we Wrocławiu jest w czym wybierać.

Figle, malowanki, spektakle, koncerty, piknik czy joga dla całej rodziny. Spraw, by ten dzień był niezapomniany dla twojego malucha. To w końcu jego święto!

Bajkowa wystawa

„Moja ulubiona postać z bajki wita wiosnę we Wrocławiu” – to tytuł wystawy prac, których autorami są uczniowie wrocławskich szkół podstawowych. Wydział Promocji Miasta i Turystyki zaprosił uczniów klas I–III do wzięcia udziału w konkursie, w którym mieli pokazać ich ulubioną bajkową postać we wrocławskiej scenerii.

Miejsce: **Rynek**
Termin: **28.05–11.06**
Wstęp bezpłatny

Spektakle dla maluchów

„Afrykańska Przygoda” – to spektakl, który zaskakuje małych widzów mnóstwem sprytnych teatralnych sztuczek. Kolorowa piłeczka zamienia się w słonia, samochodzik – w hipopotama, a niebieska kurtyna raz staje się rozgwieżdżonym niebem, a raz dziecięcą koldrą. To będzie nie lada gratka dla najmłodszych wrocławian. We Wrocławskim Teatrze Lalek nie zabraknie również nowości na Dzień Dziecka – 5 czerwca polska prapremiera sztuki „Lot przez

tęczę” w reżyserii Radosława Ksiukiewiczza. Będzie to historia o sile przyjaźni i spełnianiu marzeń.

Miejsce: **Wrocławski Teatr Lalek**, pl. Teatralny 4
Termin: **Afrykańska Przygoda:** 29.05 o godz. 11.00, 13.00 30.05 o godz. 15.00

Lot przez tęczę: 5.06 o godz. 17.00 6.05 o godz. 11.00 i godz. 13.00
Wstęp: 20–25 zł

Piknik i zabawy

Namiot szachowy, zabawy plastyczne, kolorowe balony i animacje dla najmłodszych – takie atrakcje będą czekać podczas rodzinnego pikniku w Klubie Formaty. Doświadczeni animatorzy zabiorą was do krainy sportu, gdzie każdy będzie mógł spróbować swoich sił w różnych dyscyplinach i konkursach z nagrodami.

Miejsce: **Wrocławski Klub Formaty**, ul. Samborska 3–5
Termin: **30.05**, godz. 12.00
Wstęp bezpłatny

Joga dla rodziny

Coś dla ciała i duszy, czyli joga dla całej rodziny. A oprócz tego testy ruchowe dla dzieci i dorosłych, zabawy ciałem i głosem oraz poczęstunek. Zapisać można się mejlowo: lucy.joga@gmail.com (należy podać imię i wiek dziecka).

Miejsce: **Życzliwa Meeting Point**, ul. Życzliwa 11
Termin: **1.06**, godz. 17.00
Wstęp bezpłatny

Wielkie malowanki

Fabryka Uśmiechów z Nyskiej przygotowuje dla milusińskich kreatywne malowanie wielkiego formatu. Dzieciaki będą mogły tworzyć i się brudzić. W programie: animacje dla dzieci, międzypokoleniowy pokaz taneczny grupy dziecięcej CAT i rozgrywki sportowe.

Miejsce: **Park Tarnogajski**
Termin: **5.06** w godz. 12.00–14.00
Wstęp bezpłatny

Z muzyką między drzewami

Centrum Kultury Zamek zaprasza na rodzinny spektakl teatralno-muzyczny. „O muzyce między drzewami”, poznańskiej grupy Mozaika, to przedstawienie z muzyką na żywo dla małych i dużych w otoczeniu drzew leśniczego parku. Wszyscy mali widzowie będą mogli oglądać spektakl na poduchach i kocach rozłożonych pod sceną, starsi widzowie na wygodnych krzesłach.

Miejsce: **Centrum Kultury ZAMEK**, pl. Świętojański 1
Termin: **5.06**, godz. 16.00
Wstęp: 5 zł (dzieci do 1 r.ż. – wstęp wolny)

Ignacy Budzyński, Szkoła Podstawowa nr 90

Z miłości do dzieci

„Alicja Janosz dzieciom” – koncert z miłości do dzieci i muzyki. Artystka wciągnie maluchy do wspólnego śpiewania, a proste układy taneczne pomogą dzieciom szybciej zapamiętywać teksty jej piosenek. Piosenkarka porusza tematy edukacyjne, takie jak dbanie o higienę („Czyste disco”), oswojenie strachu przed duchami („Funky duszek”) czy potrzebę ruchu („Tańcz”).

Miejsce: **Impart**, ul. Mazowiecka 17
Termin: **1.06**, godz. 18.00
Wstęp: 20 zł

Sklep z zabawkami

Agora zaprasza na premierę autorskiego spektaklu Sylwestra Rózyckiego „Sklep z zabawkami” w wykonaniu uczestników młodszej grupy teatralno-wokalnej Wyjźdź na scenę. Nie zabraknie barwnych kostiumów i muzyki.

Miejsce: Centrum Kultury AGORA, ul. Serbska 5a
Termin: **1.06**, godz. 18.00
Wstęp bezpłatny

Alicja na dużej scenie

„Alicja” Martyny Majewskiej i Agnieszki Wolny-Hamkało to spektakl na motywach „Alicji w Krainie Czarów” Lewisa Carrolla. Spektakl polecany dla dzieci 8+. Opowieść o wyobraźni, ciekawości i dojrzeniu może stać się świetnym pretekstem do rodzin-

nych odwiedzin w teatrze, ale i do wykorzystania tej opowieści przez pedagogów.

Miejsce: **Teatr Muzyczny Capitol**, ul. Piłsudskiego 67
Termin: **5.06** o godz. 11.00 6.06 o godz. 11.00 i 16.00 8.06 o godz. 10.30
Wstęp: od 20 zł

Magicznie z Mozartem

Każdy meloman, starszy i młodszy, znajdzie tego wieczoru coś dla siebie. NFM zaprasza na Magiczny Dzień Dziecka, czyli koncert wypełniony twórczością Wolfganga Amadeusza Mozarta i Johna Williama, podczas którego wystąpi West Side Sinfonia pod batutą Andrzeja Kosendiaka, a także iluzjonista Maciej Pol.

Miejsce: **Narodowe Forum Muzyki**, pl. Wolności 1
Termin: **1.06**, godz. 18.00
Wstęp: od 40 zł

Ogrody Dinopark

To ostatni moment, by zobaczyć Dinopark w Ogrodzie Botanicznym. Ekspozycja modeli gadów z ery mezozoicznej (z JuraParku w Krasiejowie) będzie gościła we Wrocławiu do 30 maja.

Miejsce: **Ogród botaniczny**, ul. Henryka Sienkiewicza 23
Termin: **do 30.05**, godz. 9.00–19.00
Bilety: dzieci do lat 3 wstęp wolny, bilet ulgowy 10 zł, Karta Rodzina Plus Wrocław (min. 3 osoby uprawnione) 15 zł

Paulina Czarnota

Amelia Pułaczewska, Szkoła Podstawowa nr 96. Więcej prac uczniów można obejrzeć w Rynku

Świętuj z dziećmi ich dzień

Niezależnie od tego, czy twoje dziecko jest małym intelektualistą, czy raczej wiercipiętą – jedno jest pewne – we Wrocławiu na pewno znajdziesz miejsce, które je ucieszy i zajmie na dłuższą chwilę. Przygotowaliśmy 5 propozycji zarówno dla tych mniejszych, jak i nieco starszych.

Hydrozagadki, szaleństwa na kółkach, kolejka nad Odrą, legalna kąpiel w fontannie, zabawy na drewnianych konikach i w konstrukcji wspinaczkowej w mamucie – we Wrocławiu jest mnóstwo miejsc, do których można zabrać swoje skarby. Przeczytajcie, co polecamy.

1. Na tropie 600 skrzatów

Wielki Rejestr Krasnali

Krasnale to najślynniejsi mieszkańcy miasta... przynajmniej w kręgach poniżej 10. roku życia. Jest kogo szukać, bo do Wielkiego Rejestru Krasnali zostało już zgłoszonych prawie 600 skrzatów. Wiemy jednak, że jest pewna grupka, unikająca rejestracji. Może to gnomy albo trolle – kto wie? Zaopatrzyć się w mapę, np. w Krasnal Info, Sukienice 12, i wytrop, ile dasz radę.

Ojcem wszystkich wrocławskich skrzatów jest Papa Krasnal. Ze spokojem patrzy na ul. Świdnicką ze swojego cokołu przy Barze BarBara – blisko przejścia dla pieszych. Stał tam już w 2001 r., kiedy większości tropicieli nie było jeszcze na świecie. Ale mimo zaawansowanego wieku, doskonale panuje nad niesfornymi podopiecznymi. Ambasador Wrocławia – Życzliwek (rozpoznawalny po wielkim słoneczniku w łapce) mieszka przy fontannie. O Obieżyśmaka (Rynek 48) można się potknąć, ale za Słupnikami na pl. Solnym trzeba się już trochę porozglądać. Do pewnego czasu najwyżej mieszkał Kolekcjoner – za oknem na IV piętrze DH Feniks (Rynek 31/32, do wypatrzenia z Kurzego Targu). Teraz jednak wyżej od niego wspięły się krasnalice – czarownice: Tekla i Martynka, do odwiedzenia na Mostku Pokutnic w kościele św. Marii Magdaleny.

Mamy też co najmniej trzy krasnale mobilne: jeden jako kapitan pływa statkiem Driadą, drugi Nereidą. Jest też Świetlik. I teraz informacja z ostatniej chwili. Krasnal Świetlik, przyświecający po zmroku swą latarenką podróżnym tramwaju linii 7 (Poświętne-Kleci-na) i 11 (Grabiszyńska-Kromera) wraca do akcji. Na wrocławskich torach pojawi się najpóźniej 7 czerwca. Przez pewien czas pauzował w zajezdni Borek. Jego wóz nr 2703 był w remoncie.

2. (Nad)Wodne zabawy

Hydrozagadki

Centrum wiedzy Hydropolis (ul. Na Grobli 17) to arcyciekawe miejsce i fenomenalna prezentacja tematu wody, bez której nie byłoby życia na Ziemi. Wystawa mieści się w dawnym zbiorniku wody, który został wybudowany w 1893 r. i ma powierzchnię 4 tys. mkw. Gości wita drukarka wodna – na spadającej taflii pojawiają się okolicznościowe napisy. Szybcy i spostrzegawczy wejdą z suchą głową. W środku można zwiedzić prawdziwy baryskaf, czyli statek podwodny, wyprodukować śnieg i zmienić parę wodną w ogień. Na Dzień Dziecka będą specjalne atrakcje. Bajki na żywo w wykonaniu absolwentek wrocławskiej Akademii Sztuk Teatralnych będzie można obejrzeć już 29 i 30 maja. Na scenie na świeżym powietrzu zabiorą dzieci w świat „Magicznej przygody Olii”. Spektakle zaplanowane są na godziny: 11.00, 12.30, 13.30, 15.00. Dzieciaki, które odwiedzą w te dni Hydropolis, będą mogły również wziąć udział w pokazach doświadczeń, które przygotowują edukatorzy. Czas umilą im maskotki Rekina i Ośmiornicy. Nie obowiązują na nie zapisy, dodatkowe atrakcje są w cenie biletu do Hydropolis (18 zł – ulgowy, 72 zł – rodzinny dla 2 dorosłych i 2 dzieci).

A 1 czerwca najmłodszy do biletu otrzymają komiks z najnowszymi przygodami Strażników Wody – Błękitki i Groblika. Z kolei 5 czerwca w godz. 12.00–18.00 będzie można skorzystać z tych atrakcji na Stadionie Miejskim – edukatorzy będą czekać tam na dzieci w namiocie.

Kolejką nad Odrą

Tuż obok, w samym środku miasta, jeździ kolejka linowa Polinka (ul. Na Grobli 2). Taka podróż, choć krótka, będzie bez wątpienia przygodą dla twojego dziecka. Zobaczy miasto z wysokości 7 m i przeprawi się nad Odrą. Kolej linowa Politechniki Wrocławskiej powstała dla jej studentów i pracowników, aby mogli szybko dostać się z Kampusu Głównego uczelni przy Wybrzeżu Wyspiańskiego na znajdujący się po drugiej stronie Odry Kampus Na Grobli. Nad rzeką kursują dwa wagony, które trasę długości 380 m pokonują w niecałe 3 minuty.

W związku z pandemią, w wagoniku mogą przebywać 4 osoby niespokrewnione lub rodzina do 7 osób. Podróż odbywa się na stojąco, miejsca są oznakowane. Przed wejściem na teren stacji należy stosować się do zasad reżimu sanitarnego. Kolejka na razie kursuje tylko od poniedziałku do piątku w godz. 7.00–21.00. Bilet można kupić w biletomacie MPK – normalny kosztuje 3,40 zł, a ulgowy 1,70 zł.

Samą atrakcją może być też spacer wyremontowanymi nabrzeżami Odry – to idealne miejsce do jazdy na rowerkach lub hulajnogach. Na Wybrzeżu Wyspiańskiego mieści się jedna z miejskich plaż, na bulwarze Dunikowskiego można zjeść i wypić w małych pawilonach, a kawałek dalej stoi puf miejski, na który można się powspinać.

3. Flora, fauna i fontanna

Afryka dzika

Wizyta w ogrodzie zoologicznym (ul. Wróblewskiego 1–5) to obowiązkowy punkt pobytu we Wrocławiu. W ciągu kilku godzin mamy szansę poznać rzadkie i oryginalne zwierzęta ze wszystkich kontynentów. Założony w 1865 r. ogród zoologiczny pierwotnie zajmował kilkanaście hektarów. W latach 50. XX wieku rozrósł się ponad dwukrotnie. Dziś zajmuje 33 hektary.

Jego największą atrakcją jest Afrykarium – ze zwierzętami i roślinami zamieszkującymi cały Czarny Ląd – od plaży Morza Czerwonego po dżunglę Konga. Zobaczcie koniecznie żółwie, kolorowe ryby, hipopotamy, płaszczki, rekiny, pingwiny, krokodyle i zjawiskowe manaty. Zoo czynne jest

od poniedziałku do czwartku od 9.00 do 17.00, a w piątek i weekendy od 9.00 do 18.00 (Afrykarium i pawilony zawsze godzinę dłużej). Bilet normalny kosztuje 55 zł, a ulgowy 45 zł. Opcji cenowych jest mnóstwo. Z kartą Nasz Wrocław jest o 25 zł taniej, a raz do roku uczestnicy programu mają bezpłatne wejście.

Pluskanie w fontannie

1 czerwca we Wrocławiu

mucią kość. Wewnątrz konstrukcji umieszczone są siatki, po których można się wspinać, aby zjechać ślizgawką w kształcie ciosów. Zaś w okolicach ulic Hynka i Bajana na Gądowie Małym dzieciaki poszaleją na kosmicznym placu zabaw i linarium, czyli wielkiej konstrukcji pajęczyn-siatek. Z placu mogą korzystać dzieci w wieku od 6 do 14 lat.

5. Ale jazda na jednośladach

Skoki na pumtracku

Jeśli twoje dziecko rozpiera energia i woli spędzać czas aktywnie – na rowerze, wrotkach, rolkach, hulajnodze czy deskorolce warto je zabrać na pumtrack. We Wrocławiu jest kilka takich miejsc, np. na Kuźnikach przy ul. Hermanowskiej, na Wzgórzu Andersa przy ul. Ślężnej czy między ulicami Bajana, Skrzydlatą i Idzikowskiego.

Takie pumtracki to utwardzone tory do jazdy na dwóch kółkach. Zabawa wzmacnia refleks, zmysł równowagi i kondycję. Obok pumtracku przy ul. Hermanowskiej jest również siłownia na świeżym powietrzu, gdzie mogą poćwiczyć rodzice i oryginalny plac zabaw Kuźnia Piratów, na którym pobawią się młodsze dzieci. Oprócz pumtracków we Wrocławiu są również tory wrotkarskie, np. w Parku Tysiąclecia na Nowym Dworze czy między ulicą Traugutta a rzeką Oławą przy Żabiej Ścieżce. Można pohasać także przy ul. Lotniczej koło stadionu, gdzie mieści się Skate Spot – popularne miejsce wśród wrocławskich rolkarzy i deskorolkarzy.

Redakcja

Naprzeciwko zoo stoi monumentalna Hala Stulecia (ul. Wystawowa 1). Jej historię można poznać od czwartku do niedzieli w godzinach 10.00–18.00 w Visitor Center. Zwiedzanie Hali z Centrum to koszt 20 zł (bilet normalny) i 15 zł (bilet ulgowy). Ale już sama okolica, zielona pergola i pokazy fontanny zachęcają do wizyty.

1 czerwca z okazji Dnia Dziecka o 14.00 Hala Stulecia uruchomi też małą fontannę, którą, zwłaszcza w upalne dni, tak bardzo lubią mali wrocławianie i turyści. Dzięki zniesieniu części obostrzeń otwarte zostały też ogródki gastronomiczne – na tarasie letnim przy pergoli pojawiły się stoliki, krzesła i wygodne leżaki. Strefa foodtrucków, która dotychczas działała latem na placu pod Iglicą, została przeniesiona pod wejście do Hali Stulecia od strony ul. Wróblewskiego. Można tam skosztować kuchni greckiej, hiszpańskiej i zjeść frytki, burgery czy pizzę. Nie zabraknie także dziecięcego przysmaku – lodów.

4. Na koniu i mamucie na świeżym powietrzu

Koniki galopują

Wśród małych wrocławian na pewno nie brakuje miłośników placów zabaw. Najnowszy mieści się przy Wrocławskim Torze Wyścigów Konnych Partynice (ul. Zwycięska 2). Nazywa się Konikowo. Mali jeźdźcy mają do dyspozycji trzy wielkie drewniane konie (do wspina-

czek i zjeżdżania), a także kilka mniejszych do ujeżdżania (w formie bujaków sprężynowych).

Kosmiczny mamut

Polecamy też Park Mamuta na Oporowie (ul. Bukowskiego). Stoi tam 8-metrowa konstrukcja przypominająca wymarły gatunek trąbowca, czyli mamuta. Nie stanęła tam ona bez powodu, w latach 90. odnaleziono tu ma-

Dzień Dziecka na go.wroclaw.pl

Ponieważ w tym roku Dzień Dziecka wypada w środku tygodnia, organizatorzy zapraszają na wydarzenia już w weekend poprzedzający to święto. W harmonogramie znajdują się propozycje od 29 maja aż do do 6 czerwca.

Warto wejść na:

1.wroclaw.pl/dzien-dziecka

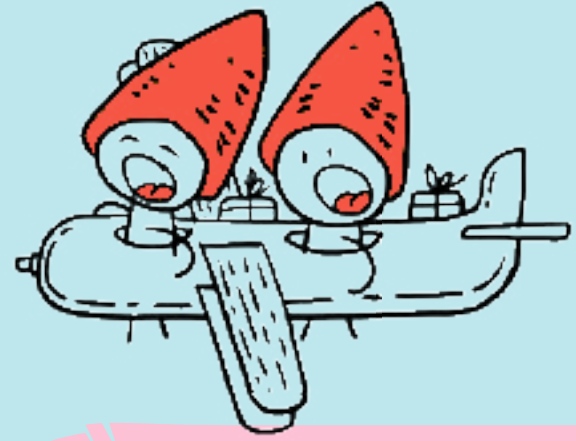
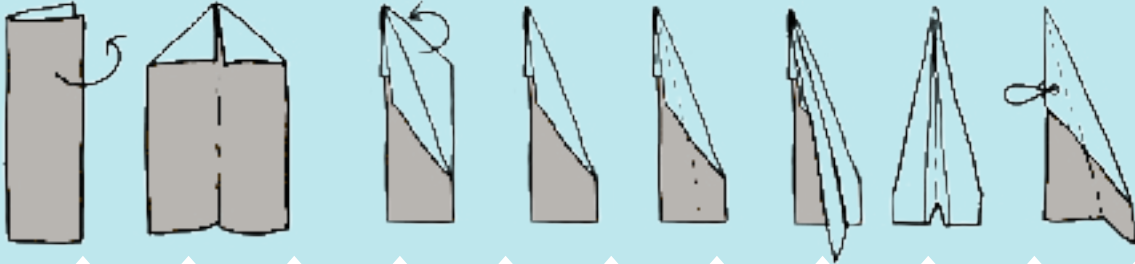
KRASNALOVE WIEŚCI

Jak zrobić samolot z katapultą

Co jest potrzebne?
kartka
dziurkacz
gumka recepturka
ołówek

Jak to zrobić? Zegnij kartkę według instrukcji. Zrób dziurkaczem dziurkę poniżej skrzydeł. Wsuń do dziurki gumkę, a jej koniec przewlec przez pętelkę i mocno zaciągnij. Chwyć samolot za jego koniec, włóż ołówek do gumki, pociągnij samolot do tyłu, a potem puść. Samolot wyleci jak z katapulty.

Czy krasnale, aby wzbić się w powietrze, korzystają tylko z życzliwości gołębi i bocianów? W Krasnalowej Kronice znalazłam historię opowiedzianą przez Dedalusza, która świadczy o tym, że od zawsze zazdrościliśmy ptakom i chcieliśmy latać.

**KĄCIK
DETEKTYW
MAGDY**

To świetna zabawa, do której potrzebujecie tylko swoich dłoni. Można się bawić samemu lub z mamą, tatą, siostrą i bratem.

A oto ulubiony wierszyk Gołębiarza Piórko:

Mama gołębica i tatuś gołębek
mleczkiem ptasim karmili swe dzieci:
(dotykamy kolejno palców)

pierwszemu (temu najgrubszemu) dali na miseczce,
drugiemu na tyżeczce,
trzeciemu (największemu) dali w kubeczku,
czwartemu na spodeczku,
piątym (najmniejszemu) prosto do dzióbka dali,
a potem wszystkie pisklęta uściskali i pocałowali

(każdy z palców ściskamy i dajemy paluszkami buziaki)

i na koniec frrrr skrzydełkami pomachali
(machamy dłońmi jak skrzydłami, łącząc kciuki).

WROCŁAWSKIM KRASNALOM GAZETKĘ ZREDAGOWAĆ POMOGŁY:
MARTA MINIEWICZ I MALINA MITUNIEWICZ
ORAZ WYDZIAŁ PROMOCJI MIASTA I TURYSTYKI
URZĘDU MIEJSKIEGO WROCŁAWIA

Na wyspie Krecie mieszkał o imieniu Dedal, wielki wynalazca i konstruktor.

Nauczył inne obróbki drewna, wynalazł

króla Minosa wyposażył w maszty i . Dla królewskiego syna – Minotaura,

człowieka z głową i siłą , Dedal zbudował . Nikt nie potrafił wydostać

się z tej budowli pełnej korytarzy i ślepych , nie mając dokładnych planów.

nie chciał stracić tak cennego sługi i zamiast się mu odwdziżyć, kazał zamknąć

Dedala i jego syna Ikarą w labiryncie, aby nie mogli opuścić

Ale czyż Dedal nie był największym z konstruktorów? Od dawna obserwował

Zbudował z ptasich , które połączył woskiem. Założył uprząż sobie i Ikarowi,

ostrzegając syna, aby nie leciał zbyt wysoko. Dedal i Ikar szybowali jak , spoglądali

zdziwionym w oczy, zachwycali się widokami, a z góry było co podziwiać. Ikar

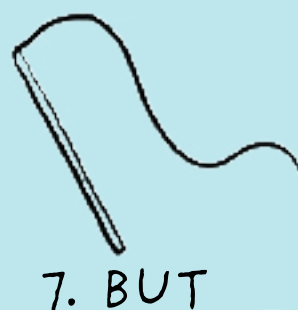
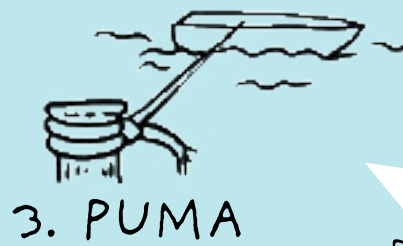
od dzieciństwa marzył o lataniu, wiedział, że razem z ojcem są pierwszymi

udało się wznieść w powietrze. Z radości i dumy wzbijał się wyżej i wyżej, a

coraz mocniej i mocniej. Wosk zaczął się topić, a pióra ze skrzydeł odpadały jedno po

Krasnal-marzyciel spadł do

Krasnale dobrze pamiętają tę historię, być może dlatego wolimy korzystać z usług ptaków, by wznieść się w powietrze. A co się stało ze skrzydłami Dedala? Możecie je obejrzeć w Krasnalowym Muzeum.

ZADANIE

Popraw w podpisach jedną literę i wpisz ją do hasła, a dowiesz się, dokąd doleciał Dedal.

_____ Y _____

My wrocławianie

Dziewczyny z Brochowa: Sąsiadujemy każdego dnia

Pomoc w opiece nad dziećmi, wsparcie przy robieniu zakupów, wyprowadzanie czworonoga na spacer, dzielenie się domowymi wypiekami czy wspólne dbanie o przybłokowy ogródek. Sąsiedzka pomoc zwłaszcza w czasie pandemii miała ogromny wpływ na nasze życie. Dzień Sąsiada, który obchodzimy 28 maja, to idealny moment, żeby ją docenić.

Nasze bohaterki Magda Młodzianowska-Chilmon i Agata Fogler zachęcają, by Dzień Sąsiada obchodzić każdego dnia, nie tylko pod koniec maja. Koleżanki-sąsiadki z Brochowa poznały się 6 lat temu przez swoich synów, którzy byli w grupie skautowskiej. Świat okazał się mały i dwa lata temu zaczęły razem pracować w Centrum Aktywności Lokalnej na Brochowie. Razem z dwiema sąsiadkami: Dorotą i Ewelina działają tam i nawzajem się wspierają.

Budujmy więzi

Sąsiedzka wymiana ubrań, ogród społeczny, warsztaty stolikowe czy wspólne sprzątanie osiedla – to tylko garść działań, które organizowane są w BCAL dla mieszkańców. – Mamy fajnych, aktywnych sąsiadów, którzy chętnie się angażują i sami też inicjują różne wydarzenia, jak na przykład zbliżający się spektakl na Dzień Dziecka

– mówi Agata Fogler. Wtórkuje jej Magda: – Stworzyliśmy z sąsiadami ogród społeczny z łąką kwiatną i kuchnią błotną dla dzieci. Budujemy sąsiedzkie więzi każdego dnia, a w czerwcu będzie ku temu kolejna okazja, bo planujemy piknik, do którego każdy brochowianin będzie mógł się dołączyć.

Podarunek dla sąsiada

Strefa Kultury Wrocław w ramach programu Sąsiadujemy zachęcała do zgłoszenia się po specjalny sąsiedzki pakiet, którego zawartością można podzielić się z innymi. Każda osoba, która ma w swojej okolicy kogoś, komu chciałaby okazać swoją wdzięczność, mogła zgłosić się po paczkę i obdarować nim swojego bohatera. W środku znalazła się m.in. para sadzonek roślin, które idealnie nadadzą się do hodowania w mieszkaniu lub na balkonie i poradnik dla początkujących ogrodników. Do każdego z zestawów trafił

Od lewej: Agata Fogler i Magda Młodzianowska-Chilmon z Brochowa zachęcają do wspólnych działań

też wyjątkowy prezent – domek dla owadów – bo warto pamiętać i dbać o każdego sąsiada, bez względu na jego rozmiar. Paczki zostały dostarczone między 24 a 26 maja, a liczba zgłoszeń udowodniła, że wrocławianie chcą wspólnie świętować.

Widzimy się na osiedlu

To jednak nie koniec atrakcji, bo przecież Dzień Sąsiada można obchodzić na wiele sposobów i nie

tylko w ostatni piątek maja! Wrocławskie obchody odbędą się również na podwórkach 7 osiedli: Ołbina, Kleczkowa, Brochowa, Gajowic, Różanki, Hub i Przedmieścia Oławskiego. Przez pandemię sąsiedzkie wydarzenia będą odbywać się w czerwcu. Osiedlowi liderzy z tych części miasta otrzymają specjalne zestawy, w których kryje się przepis na udane sąsiedzkie popołudnie – skakanki, paletki, latawce, karty, warcaby, kocyki i wiele innych

rzeczy idealnych do plenerowych aktywności.

Przygotują atrakcje i zaproszą swoich sąsiadów do wspólnego spędzenia czasu w parku, na wałach, działkach, skwerze – gdziekolwiek tylko będą mieli ochotę. Termin i miejsce podwórkowych spotkań nie są ściśle określone, a decyzję podejmą sami sąsiedzi.

Paulina Czarnota

FORMULARZ ZGŁOSZENIOWY 1/2

Kreatywni są wśród nas! Znasz kogoś, kto zasługuje na ten tytuł? Zgłoś go do 6 czerwca! Czekamy na Twoje zgłoszenie!

Więcej: wroc.city/ZgloszeniaKreatywni

Dane Kreatywnego

Imię

Nazwisko

Kategoria

 nauka

 biznes

 kultura/sztuka/dizajn

 społeczeństwo/miasto

Dane Zgłaszającego

Imię i Nazwisko

Kontakt

UZASADNIENIE

Dalsza część formularza z drugiej strony

Wrocławskie pokolenia

Wykiwaj oszusta, bo to wcale nie jest takie trudne

Seniorów najchętniej próbują okpić, składając wizytę w domu lub telefonując na numer stacjonarny, zdobyty ze starej książki telefonicznej. Trochę młodszych – dzwoniąc na komórkę. Jeszcze młodszych – na linki w mejlach albo w komunikatorach społecznościowych. Poprosiliśmy specjalistów ze Straży Miejskiej i Komendy Miejskiej Policji we Wrocławiu o kilka rad, jak nie dać się naciągaczom, nawet tym najbardziej wyszkolonym.

Nie ułatwiał interesów przez telefon, nie otwieraj drzwi nieznanym, nie klikaj w internecie w linki, jeśli nie wiesz, co w nich jest. To powinno cię uchronić przed kradzieżą.

Zasada nr 1: nie wpuszczaj

Ktoś dzwoni lub puka? Zaglądasz przez wizjer i nic nie widzisz. Nie otwieraj. Widzisz osobę, której nie znasz? Nie otwieraj. Spytaj, kto to. Jeśli twierdzi, że jest z gazowni, administracji czy nawet policji, poproś o chwilę, byś mógł to zweryfikować. Wcześniej przygotuj sobie listę telefonów, pod którymi możesz dowiedzieć się, czy dana instytucja kogoś do ciebie przysłała. – Prawdziwy funkcjonariusz nigdy nie będzie przekonywał, by go nie sprawdzać – tłumaczy sierż. sztab. Krzysztof Marcjan z Komendy Miejskiej Policji we Wrocławiu. Jeśli ktoś nie chce powiedzieć, kogo reprezentuje, też go nie wpuszczaj. A jeżeli nie przestanie się dobijać, zadzwoń pod 112 i zgłoś, że czujesz się zagrożony.

Dlaczego nie warto być przesadnie gościnnym wobec nieznanym?

Bo może być to oszustwo z serii takich, o których opowiedział nam st. insp. Paweł Grąbczewski z zespołu ds. koordynacji programów prewencyjnych Straży Miejskiej Wrocławia. Dwie młode osoby elegancko ubrane przedstawiają się jako pracownicy wydziału zdrowia w urzędzie. Informują, że w związku z zachorowaniem na tym piętrze planowana jest bezpłatna dezynfekcja mieszkania. Czy bylibyśmy zainteresowani tym zabiegiem, bo oni by polecali. Mogą nam nawet przed tym zabiegiem dać maseczkę, tylko muszą przymierzyć odpowiednią. Szukanie może potrwać, więc może byśmy spoczęli na chwilę w fotelu. Gdy już siedzimy, jeden ze złodziejów przykłada nam maskę nasączoną eterem. Tracimy przytomność, oni przeszukują mieszkanie.

Zasada nr 2: nic przez telefon

Dzwoni telefon, a ty nie znasz tego numeru? Nie odbieraj. A jeśli jednak to zrobisz i ktoś zacznie mówić coś, czego nie rozumiesz, nie daj wciągnąć się w tę rozmowę. Po prostu odłóż słuchawkę. – Senio-

rzy to zwykle ludzie o wysokiej kulturze osobistej i wielkiej empatii, często trudno im stanowczo zareagować – zauważa mł. asp. Michał Kawalec z Wydziału Prewencji i Patrolowego Komendy Miejskiej Policji we Wrocławiu. – Tymczasem w każdej chwili takiej rozmowy mogą powiedzieć „przepraszam” i bez żadnego tłumaczenia i odłożyć słuchawkę.

Naciągacze uprawiają teraz oszustwo „na oszusta i policjanta”. Najpierw dzwoni ktoś rzekomo z poczty, że przyszła do nas przesyłka, na której jest tylko numer telefonu, bo adresu nie da się przeczytać. Czy moglibyśmy go podać. Uprzejmie podajemy. Potem dzwoni do nas mężczyzna, podający się za insp. Dzieluskiego albo por. Borewicz z komendy policji, który nam oznajmia, że z nasłuchu wie, że telefonował do nas oszust, który wy-

łudził od nas adres, bo planuje włamanie z grabieżą. „Proszę się nie rozłączać i słuchać wskazówek, nasi ludzie są na miejscu i obserwują mieszkanie”. Żeby nas lepiej „urobić”, rzekomy policjant prosi, byśmy zapisali sobie jego

dane: nazwisko, nazwę wydziału, a nawet numer gabinetu, bo za chwilę nas przełączy na 997, a dyżurny powie nam, czy taki funkcjonariusz faktycznie istnieje. Po czym puszcza dźwięk przełączania i odzywa się „dyżurny”: że tak, to nasz wywiadowca, wszystko w porządku – i łączy nas z powrotem. Wtedy dostajemy wytyczne: żebyśmy jak najszybciej pobierali z domu wszystkie pieniądze i kosztowności, włożyli do torby foliowej i wyrzucili przez okno. Ale zaraz potem musimy się schować do środka, bo może dojdź do strzelaniny pod naszym domem. Czasem „policjant” kieruje nas do banku, byśmy stamtąd pod-

jęli wszystkie oszczędności i uważali na obsługę, bo jest w zmwowie z oszustami. – Niestety, pod presją czasu i emocji ludzie dają się zmanipulować – przyznaje sierż. sztab. Krzysztof Marcjan.

Zasada nr 3: nie klikaj w link

Kupujesz przez internet? Uważaj na linki. Popularny serwis ogłoszeniowy OLX nie wysyła ich nigdy do transakcji przez komunikatory, typu WhatsApp czy Messenger, tylko w mejlach. Jeśli klikniemy w fałszywy link, który przeniesie nas do strony ładząco podobnej do prawdziwej (różniącą się np. jedną literą w adresie), możemy zostać poproszeni o podanie numeru konta, karty płatniczej, kodu CVV, loginu i hasła. Z tymi danymi złodziej może już wyczyścić nam konto do cna.

KMP we Wrocławiu na YouTube rządzi seniorom w każdy 1. poniedziałek miesiąca. Kolejny film 7 czerwca.

Anna Aleksandrowicz

i.wroclaw.pl/senior-on-line

FORMULARZ ZGŁOSZENIOWY 2/2

Wypełnij, wytnij, wyślij albo przynieś:

Redakcja portalu www.wroclaw.pl
plac Solny 14
50-062 Wrocław

Informacje podstawowe dotyczące przetwarzania Twoich danych osobowych

Agencja Rozwoju Aglomeracji Wrocławskiej S. A. z siedzibą we Wrocławiu, przy pl. Solnym 14, 50-062 Wrocław, KRS 0000248319, jako administrator Pana/ Pani danych osobowych (dalej: „Spółka” lub „Organizator”), zgodnie z art. 13 ust. 1 i 2 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych z dnia 27 kwietnia 2016 r. (dalej: „RODO”), przekazują następujące informacje odnośnie przetwarzania Pani/Pana danych osobowych w związku z przesłaniem przez Panią/Pana zgłoszenia do plebiscytu „30 Kreatywnych Wrocławia” (dalej: „Plebiscyt”).

Podstawa prawna i cel przetwarzania:	Dane osobowe osób dokonujących zgłoszeń (dalej zwanych: „Zgłaszającymi”) będą przetwarzane zgodnie z RODO. Dane zgłaszających będą przetwarzane przez Organizatora w celu analizy zgłoszeń i wyłonienia laureatów Plebiscytu, a także w celu odpowiedzi na ewentualne pytania Zgłaszających - w takim przypadku podstawą przetwarzania będzie uzasadniony interes Organizatora polegający na konieczności ewentualnego uzupełnienia zgłoszenia. W przypadku, gdy w toku realizacji Plebiscytu zaistnieją okoliczności, które mogą powodować konieczność ewentualnego dochodzenia roszczeń przez Organizatora lub powodować konieczność obrony przed roszczeniami, dane osobowe mogą być przetwarzane w celu dochodzenia roszczeń lub obrony przed roszczeniami.
---	---

Uprawnienia Zgłaszającego	1. Zgłaszający ma prawo dostępu do treści swoich danych osobowych i ich sprostowania, modyfikacji, ograniczenia przetwarzania oraz ich usunięcia, a także prawo do przenoszenia danych. 2. Zgłaszający ma prawo do wniesienia, w dowolnym momencie, sprzeciwu wobec przetwarzania przez Spółkę danych osobowych, gdy przetwarzanie to odbywa się w celu realizacji prawnie uzasadnionego interesu Spółki. 3. W celu realizacji uprawnień, o których mowa w ust. 1-2 powyżej, Zgłaszający powinien skontaktować się z Organizatorem za pośrednictwem adresu e-mail: rodo@araw.pl . 4. Każdy Zgłaszający ma prawo wniesienia skargi do organu nadzoru (Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych), gdy uzna, iż przetwarzanie jego danych osobowych przez Organizatora narusza przepisy RODO lub Ustawy.
----------------------------------	---

Dobrowolność podania danych osobowych:	Podanie przez Panią/Pana danych osobowych jest dobrowolne, przy czym niezbędne do realizacji celów ich przetwarzania.
---	---

Odbiorcy danych osobowych:	Odbiorcą Pani/Pana danych osobowych mogą być podmioty świadczące dla Organizatora usługi związane z koniecznością powierzenia im niektórych czynności przetwarzania danych. Dla przykładu mogą to być partnerzy wykonujący na zlecenie Organizatora niektóre czynności związane z organizacją Plebiscytu.
-----------------------------------	---

Inspektor Ochrony Danych (IOD):	W Spółce powołany został Inspektor Ochrony Danych, z którym skontaktować można się za pośrednictwem adresu e-mail: rodo@araw.pl .
--	---

Okres przetwarzania danych:	Organizator będzie przetwarzał dane osobowe Zgłaszającego aż do zakończenia roku w którym odbywa się bieżąca edycja „30 Kreatywnych Wrocławia”, do tej daty bowiem organizator umożliwia składanie ewentualnych zapytań co do sposobu i wyboru zwycięzców plebiscytu. W przypadku, gdy zaistnieją okoliczności, które mogą powodować konieczność ewentualnego dochodzenia roszczeń od Zgłaszającego przez Organizatora lub powodować konieczność obrony przed roszczeniami ze strony Zgłaszającego, dane osobowe mogą być przetwarzane aż do upływu okresu przedawnienia tych roszczeń.
------------------------------------	--

OŚWIADCZENIA UCZESTNIKA

- Zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2015 r., poz. 2135 z późn. zm.), przyjmuję do wiadomości, że: administratorem tak zebranych danych osobowych jest Gmina Wrocław, pl. Nowy Targ 1-8, 50-141 Wrocław; dane będą przetwarzane w celu przeprowadzenia konsultacji społecznych; dane nie zostaną udostępnione innym podmiotom; podanie danych jest dobrowolne; mam prawo dostępu do treści swoich danych oraz ich poprawiania wraz z prawem do kontroli przetwarzania danych zawartych w zbiorze zgodnie z art. 32 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2015 r., poz. 2135 z późn. zm.). Oświadczam jednocześnie, że podane przeze mnie dane są prawdziwe.

Data i podpis:

Wrocławskie pokolenia

Gazu, Zuza, gazu! Ta 13-letnia Ninjowa z Wrocławia jeździ z czołówką mistrzostw Polski w motocrossie

Zuzanna Kąciak uczy się w klasie 7g w Szkole Podstawowej nr 10 im. Bolesława Krzywoustego przy ul. Inflanckiej na wrocławskim Psim Polu. Wcześniej nauczyła się jazdy na motocyklu niż na rowerze. Jest jedną z ok. 30 dziewczyn i kobiet na kilka tysięcy zawodników motocrossowych startujących w skali całego kraju. Drugi rok z rzędu wywalczyła tytuł wicemistrza okręgu poznańskiego. Plan na dorosłość? Zostać trenerem, oczywiście motocrossowym, i dietetykiem.

„Ta specjalna Ninja została przez nas przygotowana na bazie KTM 85SX 2019 od Zuzy. Zuza prosiła, żeby motor prowadził się za ręką, był mocny i od razu reagował na trącenie gazem, bez potrzeby używania sprzęgła. Ta Ninja sama wyjeżdża z zakrętów. Zuza wie, że zakręty „się atakuje”, a nie się w nich broni sprzęgłem. Teraz będzie to dużo łatwiejsze i trener nie będzie się wydierał”.

Różowo na torze

Tak podsumował swoją robotę nad motorem nr 2 na sezon 2021 tuner i konsultant motoryzacyjny FNR – Fat Ninja Racing. Zuza jest jego klientką. Ma w garażu trzy stalowe rumaiki: dwa do wyścigów motocrossowych, jeden do treningów żużlowych, każdy z nr. 100. Reprezentuje klub TMSM Sparta Wrocław. Ściga się w najmocniejszym teamie w Polsce #MAŃK757 Arkadiusza Mańka jako jedyna dziewczyna. Dzięki różowemu strojowi łatwo ją wypatrzyć na wyścigach. Reszta kolegów jeździ w jaskrawożółtych kombinezonach. Zuza ma licencję A, więc ściga się w mistrzostwach Polski. – Wygląda na to, że jestem w szczycie formy – cieszy się 13-latką. – Kiedyś nawet nie ośmieliłabym się spojrzeć w oczy tym, którzy jeżdżą w czołówce. Teraz przyjaźnię się z nimi i ścigam na torze.

Różowo na torze

Trzy motory i czterech trenerów: jeden personalny do ćwiczeń do wyrobienia formy na sali gimnastycznej na Zakrzowie Wojtek Szram, dwóch od motocrossu: Marek Kończyło i Arek Mańk, czwarty od żużla – Wojciech Kończyło. Od kwietnia do października, czyli w sezonie, życie Zuzy Kąciak wygląda następująco. Poniedziałek – lekcje, a potem trening na sali gimnastycznej, wtorek – lekcje, a po nich – trening na torze motocrossowym. Środa – sala gimnastyczna. Czwartek – trening na torze moto-

ka Kąciak, mama motocrossistki, nauczycielka wychowania przedszkolnego w Przedszkolu Integracyjnym nr 68 przy ul. Długosza we Wrocławiu. Karmi i opiera swoją zawodniczkę, jest – razem z mężem – jej najwierniejszą fanką, ale na wyścigach wyczyny córki ogląda przez palce. – Zawsze się o nią boję – wyznaje.

Kondycja musi być

– Ale te ćwiczenia na sali:

wydolnościowe, siłowe, są niezbędne, żeby utrzymać się na motorze. Zuza jeździ teraz w kategorii

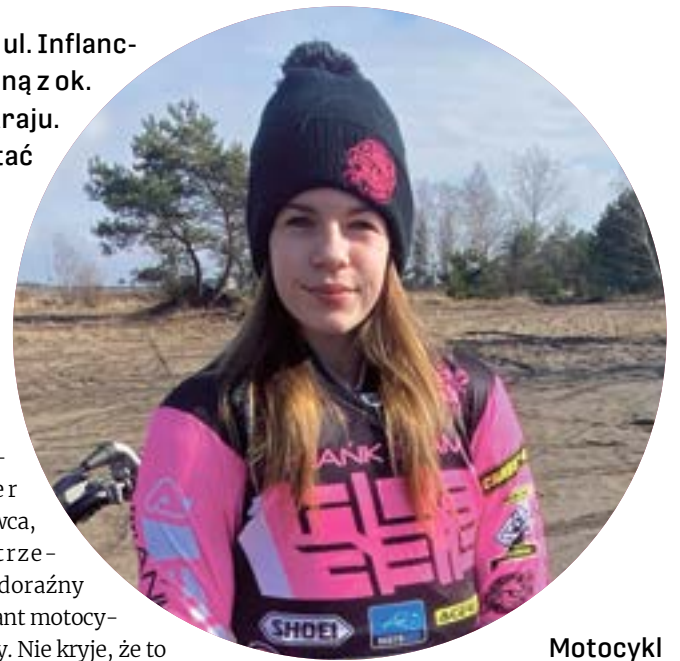
nej, ale też spon-sor, o-s-o-bi-s-t-y m-e-n-d-ż-e-r i kierowca, a jak trzeba też doraźny serwisant motocykli Zuzy. Nie kryje, że to on zaraził córkę pasją do motorów. Sam w młodości jeździł na wuzescie – WSK-125.

Pierwsze jazdy

I zaczyna opowiadać, jak to 4-letnia Zuzia, która urodziła się po 12 latach po pierwszej córce (dorostej już absolwentce filologii angielskiej i hiszpańskiej), jeździła na rowerku z dodatkowymi kółkami. – Sąsiad kupił synowi motorek chiński dla dzieci, odpalany na szarpaka – opowiada. Syn sąsiada w ogóle nie interesował się tym pojazdem, ale Zuzia – owszem. – U nas na Kielczowie pół dużo, więc zaczęła tam jeździć – śmieje się tata. – I spodobało mi się, że taka swoboda i że tak szybko – dopowiada Zuza. A potem tata zapisał ją do szkoły motocrossowej i tam zaczęła przesiadać się na coraz większe motory. Na rowerze bez dodatkowych kółek nauczyła się jeździć, gdy skończyła 8 lat.

Cały Bogdan, pół Crossa

W szkole lubi najbardziej, wiadomo – WF i plastykę. – Jak chcę się wyciszyć i posiedzieć w jednym miejscu, zamykam się w pokoju i maluję elfy na płótnie – mówi Zuza. Nie przepada za językiem polskim, ale ostatnio napisała całkiem udany kryminał. Od niedawna pokój dzieli z Bogdanem – gekonem lamparcim, któremu założyła konto na Instagramie. – Mój jest cały Bogdan i pół Crossa, reszta – rodziców – podkreśla, pokazując na akwarium (neony z paletkami), kota Zosię i dwie papugi: arę Paco i żako Polę. Cross jest psem rasy cane corso.

Motocykl dobry wychowawca

Wyścigi motocrossowe uważane są za niebezpieczny sport. – Dlatego trzeba pracować nad formą. 90 proc. upadków kończy się siniakami – podkreśla Mariusz Kąciak. – W USA w lidze jeżdżą 6-latkami. Mimo że Zuze trenerzy określają jako rozsądną zawodniczkę, przydarzyły jej się dwa wypadki. Raz gdy wysadziło ją z motocykla i uderzyła w skarpe, mimo kasku, doznała urazu głowy, drugi raz – urazu kręgosłupa. Dość szybko doszła do siebie i wyciągnęła wnioski. Ma teraz jeszcze bardziej profesjonalny kask. Gdy nie mogła startować podczas rehabilitacji, dopingowała kolegów ze swojego teamu.

– Zuza jest tam bardzo lubiana. Po wyścigach chętnie wszyscy spędzają czas na świeżym powietrzu i widać, że naprawdę się przyjaźnią – cieszy się mama Monika. Podoba jej się to, że córka nie przesiaduje samotnie w pokoju, łapiąc w gry komputerowe. – Gdy ma jakiegoś zaległości w szkole, ale chce wyjechać na zawody, wszystko robi i zaliczy na czas. Angielskiego i niemieckiego się uczy, żeby dogadać się na zawodach za granicą. Ale ja nie przestanę się nigdy bać – uważa. A Zuza, po zawodach, jak przegra o błysk szprychy, potrafi trzasnąć drzwiami. Gdy zajmie 4. miejsce – analizuje, nad czym powinna popracować. Żeby jeszcze poprawić technikę w motocrossie, zaczęła jeździć na żużlu szkółce żużlowej Mini Speedway i trenować z żużlową Unią Leszno w Hiszpanii.

Anna Aleksandrowicz

M X
Kobiet
(od 13.
r o k u
ż y c i a
w gó-rę)
na moto-
rze, który
waży 100
kg, a Zuza
– niecałe 45
kg. Podczas wy-
ścigów wyjeżdża się
cztery razy i ściga przez 20-
25 minut – tłumaczy tata Mariusz
Kąciak, właściciel firmy hydraulicz-

– Motor jest dla niej wszystkim, ale na ćwiczenia na sali czasem nie chce jej się iść – zdradza Moni-

Nasze osiedla

Zgłoś bramę do pomalowania

Brave Kids 2021 i Przed Pokój H13 ogłosili plebiscyt na wybór trzech bram na Przedmieściu Oławskim, które, zdaniem mieszkańców, powinny nabrać kolorów i artystycznego blasku. Propozycje bram i ścian możecie zgłaszać do 30 maja poprzez formularz: lwroclaw.pl/zglos-brame. Gdzie pojawią się nowe murale? To też zależy od was. W kolejnym etapie będzie można zagłosować na zgłoszone do plebiscytu miejsca. Trzy wygrane bramy zostaną pomalowane przez młodzież przy wsparciu międzynarodowego zespołu artystów – muralistów.

Załatw sprawę przez formularz

Nie odebrano od Was śmieci? Chcecie zmienić rozmiar pojemnika na odpady? A może chcielibyście zamienić pojemniki na worki do segregacji? Nie musicie dzwonić na infolinię. Te i wiele innych spraw możecie szybko i wygodnie zgłosić do Ekosystemu przez internetowy formularz kontaktowy. Na stronie kontakt.ekosystem.wroc.pl wystarczy wybrać właściwą sprawę, wypełnić krótki formularz i gotowe!

Co można zgłosić?

- przepelnione pojemniki,
- nieterminowy odbiór odpadów,
- uszkodzenie lub zabrudzenie pojemnika,
- zmianę rozmiarów pojemnika,
- brak pojemnika lub worków,
- dzikie wysypiska śmieci,

Jeśli nie jesteście pewni, do którego pojemnika wyrzucić odpady i co można oddać do PSZOK, zapytajcie poprzez zgłoszenie w zakładce „segregacja odpadów”.

Moda na Nadodrze

To wydarzenie znane wszystkim fanom lokalnego rzemiosła i unikatowych produktów. Jednak tym razem oprócz targów mody, rękodzieła i pięknych rzeczy, na mieszkańców będą czekać też warsztaty dla dzieci, występy artystyczne i otwarcie wystawy fotografii. Moda na Nadodrze i warsztaty kreatywne na pl. św. Macieja odbędą się 29 maja (sobota) w godz. 12.00 – 18.00. Organizatorem wydarzenia jest Inforpunkt przy ul. Łokietka 5.

OSOBOWICE

Więcej dzieci u Mieszka I i Króla Maciusia I

Po wakacjach uczniowie Szkoły Podstawowej nr 21 przy ul. Osobowickiej wrócą do odnowionego budynku. Jego rozbudowa dobiega właśnie końca. Trwają jeszcze prace wykończeniowe, ale efekty już widać gołym okiem.

Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 5, w którym mieści się SP nr 21 im. Mieszka I oraz Przedszkole nr 7 im. Króla Maciusia I, remontowany jest od grudnia 2019 r.

– Rozbudowa była konieczna, bo zrobiło się już za ciasno – tłumaczy Jerzy Podgórski, dyrektor ZSP nr 5. – Teraz szkoła będzie trzy razy większa i od nowego roku będziemy mieć 15 klas, czyli w sumie około 300 uczniów. Kiedy zaczynałem tu pracę w 2012 r., było 6 klas – dodaje dyrektor. Oprócz tego będzie tu 6 grup przedszkolnych, które przyjmą 150 dzieci.

Dyrektor Jerzy Podgórski jest zadowolony z efektów rozbudowy szkoły i przedszkola

Kolorowo i nowocześnie

Budynek robi wrażenie. Robotnicy dokonują już ostatnich szlifów. Na zewnątrz trwają prace wykończeniowe przy nawierzchni boiska i placu zabaw, w środku – malowane są ściany i układane podłogi. Pomieszczenia są przestronne i kolorowe. W korytarzach pojawiły się szafki dla dzieci. Stary i nowy budynek, w którym mie-

ści się 6-oddziałowe przedszkole z salą rytmiki, 10 sal lekcyjnych (w tym 3 pracownice: chemiczna, fizyczna i komputerowa) oraz blok sportowy, zostały połączone ze sobą łącznikami.

Na sportowo

W bloku sportowym powstała duża, wielofunkcyjna sala gimnastyczna o wymiarach 30 x 18

metrów z magazynem sportowym oraz szatniami. Znalazło się także miejsce na niewielkie patio, a szkoła zyskała nową elewację. Cała inwestycja kosztowała prawie 22 mln złotych. Prace zakończą się pod koniec czerwca.

Paulina Czarnota

lwroclaw.pl/remont-szkoly

LEŚNICA

Roślinny mural to nowa wizytówka osiedla

13 wrocławskich instytucji kultury wraz z Urzędem Miejskim zorganizowało cykl wydarzeń związanych z walką ze zmianami klimatu. Warsztaty, spotkania i spacerzy miały za zadanie zwiększyć świadomość ekologiczną mieszkańców. Festiwal C-Change, bo o nim właśnie mowa, zakończył się wspólnym malowaniem muralu na jednej z kamienic w Leśnicy.

Festiwal C-Change był kulminacją projektu „C-Change – Kultura i sztuka w walce ze zmianami klimatu”. – Przede wszystkim chcieliśmy zachęcić mieszkańców do udziału w edukacyjnych wydarzeniach, które przyczynią się do zwiększenia ich ekoswia-

domości – opowiada Piotr Matunin z Urzędu Miejskiego Wrocławia.

Ekowydarzenia

Tematem przewodnim była szeroko pojęta ekologia, głównie

zmiany klimatu. W wydarzeniach kulturalnych, zarówno w tych realizowanych tradycyjnie, jak i zdalnie, uczestniczyło wielu wrocławian. W ciągu miesiąca zainteresowani mogli wziąć udział w ponad 30 warsztatach, spotkaniach, spacerach, wykładach,

spektaklu i przeglądzie filmowym.

Mural roślinny

Festiwal zakończył się 23 maja (w niedzielę) malowaniem roślinnego muralu na kamienicy przy ul. Średzkiej 2 w Leśnicy. Ma on być nową wizytówką osiedla i przypominać, że ma ono wiele terenów zielonych.

– W pobliżu mamy park Leśnicki i Las Mokrzański, a sama nazwa Leśnica pochodzi od otaczających ją lasów – podkreśla Anna Lewińska z Centrum Kultury Zamek. – Mural ma otwierać wjazd do Leśnicy, jest dobrze widoczny dla kierowców samochodów, którzy stoją w korkach przy mostach Średzkiej. Mural pod okiem artystki Zuzanny Tokarskiej kolorowali zarówno starsi, jak i dzieci, którym niestraszne były przelotne opady deszczu.

Malowanie muralu na kamienicy w Leśnicy było zwieńczeniem festiwalu oraz projektu C-Change

Bartosz Moch

Odwiedź Dolny Śląsk

PIESZYCE

Wejdź na Wielką Sowę i podziwiaj piękne okolice

Malownicze Pieszyce leżą w Kotlinie Dzierżoniowskiej, u podnóża Gór Sowich. To miasteczko jest doskonałą bazą do wypadów na górskie szlaki. Nie tylko dla samotnych piechurów, ale również rodzin z dziećmi i rowerzystów. Dzięki krajobrazowi, z roku na rok zyskuje na popularności.

Na szczycie Wielkiej Sowy stoi 115-letnia wieża widokowa, z której roztacza się widok na okolicę

Najbardziej rozpoznawalnym symbolem gminy i zarazem obowiązkowym punktem zwiedzania jest najwyższy szczyt Sudetów Środkowych – Wielka Sowa, która sięga 1015 m n.p.m. Zaliczana jest do Korony Gór Polski. Na jej szczycie stoi 115-letnia wieża widokowa, z której roztacza się przepiękny widok na okolicę. W pogodne dni dostrzec można Karkonosze i Śnieżkę oraz SkyTower we Wrocławiu.

Zdobądź szczyt

Niewysokie i nietrudne do zdobycia Góry Sowie z każdym rokiem zyskują na popularności. Wśród wielu szlaków prowadzących na Wielką Sowę są te dla zaawansowanych piechurów, jak i mniej wymagające, na które można wybrać się z małym dzieckiem. Największym zainteresowaniem turystów cieszą się główne szlaki z trzech przełęczy: Sokolej, Jugowskiej i Walimskiej. Ich przebieg można sprawdzić wykorzystując aktywne mapy i ślady GPS.

Wyruszając z Pieszyc najłatwiej dostać się na Przełęcz Jugowską

lub Przełęcz Walimską. W obu przypadkach czeka nas przyjemna leśna wędrówka z odrobiną wysiłku. Będą to też najszybsze i najłagodniejsze drogi na szczyt. Oprócz głównych szlaków istnieje wiele równie atrakcyjnych tras, gdzie spotkamy znacznie mniej turystów oraz gdzie można w ci-

#odwiedź

DOLNY ŚLĄSK

szy odetchnąć od codziennego zgiełku, ciesząc jednocześnie oczami pięknymi okazami przyrody oraz widokami niejednokrotnie zapierającymi dech w piersiach.

Dla rowerzystów i narciarzy

Góry Sowie odwiedza coraz więcej turystów uprawiających sport. Trasy zlokalizowane wśród niepowtarzalnych krajobrazów przyciągają zarówno amatorów, jak rów-

nież zawodowców, dla których dziewicze tereny gminy Pieszyce i Gór Sowich są atrakcją i wyzwaniem. Sowiogórskie przełęcze są nie lada gratką dla kolarzy szosowych, zaś fani MTB znajdą tu ponad 500 km największego systemu górskich tras rowerowych w Polsce – Strefy MTB Sudety. Miłośnikom jazdy po równinach, nie tylko na rowerach, polecamy ścieżki pieszo-rowerowe między Pieszycami i Dzierżoniowem oraz Pieszycami i Bielawą, które nocą są oświetlone.

Z kolei zimą fani nart biegowych mogą korzystać z sześciu ratrakowanych tras biegowych. Na aż cztery z nich trafimy z Przełęczy Jugowskiej. Pozostałe dwie swój początek mają na przełęczach Srebrnej i Walimskiej. Nie można także pominąć kultowego Biegu Gwarków – drugiego co do wielkości biegu narciarskiego w Polsce.

Style klasyczny i łyżwowy znajdują tu zastosowanie nie tylko w zimie. Letnią alternatywą dla biegówek są nartorolki. W Polsce to wciąż mało popularna dyscyplina sportu, lecz w drodze na sowiogórskie

przełęcze coraz częściej można spotkać fanów tej dyscypliny. To za sprawą odbywających się tu corocznie zawodów nartorolkowych.

Rajdowa tradycja

Seria samochodowych wyścigów górskich to z kolei propozycja dla sympatyków czterech kółek. Bielawska Grupa Motosport wspólnie z gminą Pieszyce podtrzymują rajdową tradycję regionu, równocześnie umożliwiają ściganie się po najbardziej kultowych odcinkach rajdowych w Polsce kierowcom amatorom. Kamionki i Rościszów to także odcinki specjalne Rajdu Świdnickiego – Krause odbywającego się tu corocznie w ramach Rajdowych Samochodowych Mistrzostw Polski.

Zobacz zabytki

Na terenie gminy znajduje się również wiele zabytków architektury. Do najciekawszych z nich należy pałac barokowy z XVIII wieku w Pieszycach i pałac barokowo-

-klasycystyczny z XVIII w. w Rościszowie.

Warto zajrzeć do kościołów: św. Jakuba, św. Antoniego, Aniołów Stróżów w Kamionkach, św. Bartłomieja w Rościszowie oraz św. Jana Nepomucena w Piskorzowie.

Jak dojechać?

Z Wrocławia do Pieszyc jest ok. 65 km. Najkrótsza droga prowadzi trasą S8 w kierunku Kłodzka, z której w Łagiewnikach skręcamy na Dzierżoniów (DK 384), w Dzierżoniowie na drogę w kierunku Pieszyc (DK 383). Przejazd autem zajmuje około półtorej godziny. Zaś pociągiem można wyruszyć z Wrocławia Głównego i dojechać bezpośrednio do Bielawy. Potrwa to ok. 1,5 godziny. Stamtąd kursują autobusy do Pieszyc. Podróż trwa jedynie kilka minut.

Redakcja

”

Dorota Konieczna-Enozel
Burmistrz Miasta i Gminy Pieszyce

Miłośnicy górskiej turystyki pieszej i rowerowej pokochają to miejsce od pierwszych chwil. Góry Sowie pokryte są gęstą siecią dobrze oznakowanych szlaków turystycznych, tras narciarskich i rowerowych, które zróżnicowane są pod względem długości i trudności.

Pieszyce należą także do Strefy MTB SUDETY, czyli największego systemu górskich tras rowerowych w Polsce. To 20 tras o łącznej dłu-

gości ponad 500 km! Uzupełnieniem rajdu dla turystów będzie Singletrack wokół Kamionek oraz ścieżka historyczno-geologiczna do Smoczkiej Jamy, które powstaną w ciągu najbliższych miesięcy.

Przed wszystkim jednak znajdziemy tutaj to co najcenniejsze – odpoczynek blisko dziewiczej natury, wśród unikatowego na skalę całego kraju piękna środowiska naturalnego. Nie

brak tu wyjątkowej roślinności oraz gatunków zwierząt spotykanych jedynie w naszej części kraju. To wyjątkowe miejsce na mapie Dolnego Śląska, gdzie możemy uprawiać turystykę mniej komercyjnie, a zdecydowanie bliżej przyrody.

Niezależnie od tego, czy pieszo, na rowerze, na nartach lub nartorolkach wizyta w gminie Pieszyce to dobry pomysł na aktywny wypoczynek.

Kultura

Bibeloty, cygaretki i kasztany dziadka Tadeusza

Nie był typem dziadka, który ciągle powtarza „Za moich czasów...”. Wolał komentować to, co tu i teraz. Lubił słuchać, co u mnie, co u „młodych”, był ciekawy świata, nowinek. Tak Julia Różewicz wspominała dziadka Tadeusza Różewicza w „Tygodniku Powszechnym” (TP 17/2021) w rozmowie z Michałem Sowińskim.

TYGODNIK POWSZECHNY
Michał Sowiński: Jak Pani dziadek czuł się we Wrocławiu? Tęsknił za swoimi poprzednimi domami?

Julia Różewicz: Kiedy się urodziłam, dziadkowie mieszkali we Wrocławiu już od 14 lat, więc ja po prostu nie znałam dziadka jako obywatela innego miasta. Czasami opowiadał o ludziach czy sytuacjach z przeszłości, ale raczej nie o samych miejscach.

Dziadek sporo podróżował po świecie, często go nie było, ale im był starszy, tym mniej miał na to siły i chyba bardziej doceniał dom. Dużo chodził, potrzebował świeżego powietrza. Kiedy mieszkali na Krzykach, musiał codziennie wyjść na długi spacer do parku Południowego. Potem, gdy przenieśli się na Biskupin, przechadzał się aleją Dembowskiego i wałami nad Odrą. Właśnie przy tym ostatnim domu nareszcie miał ogród, gdzie spędzał dużo czasu.

Które jeszcze miejsca lubił we Wrocławiu?

Potrzebował zieleni, więc parki Południowy i Szczytnicki, wały przy parku Biskupińskim, Ogród Botaniczny i Japoński. Miał też kartę stałego bywalca zoo, często odwiedzał tam ulubione zwierzęta. O tygrysie czy nosorożcu nawet pisał. Uwielbiał też muzea – wszystkie, ale z wrocławskich najczęściej był w Narodowym. Studiował historię sztuki, a malarstwo było zawsze jego wielką pasją.

Wspominał przeszłość?

Nie był typem dziadka, który ciągle powtarza: „Za moich czasów...”. Wolał, przynajmniej ze mną, komentować to, co tu i teraz. Lubił słuchać, co u mnie, co u „młodych”, był ciekawy świata, nowinek. Z zainteresowaniem oglądał nawet reklamy telewizyjne. Kiedy pytałam go o coś konkretnego z przeszłości, odpowiadał, nie robił uników. Po prostu rzadko wychodził ze wspomnieniami sam z siebie. Specjalistką od historyjek, przedwojennych piosenek, powiedzonek i wiecznego porównywania „teraz” z „kiedyś” – oczywiście na korzyść tego drugiego – zawsze była babcia.

Ponoć był także maniakiem prasy.

Namiętnie czytał gazety, zaczytywał też kolorowe pisma babci, nawet „Życie na Gorąco”. Niby oboje się z tego śmiali, ale kupowali je regularnie. Kiedy planował napisanie czegoś dłuższego, zbierał konkretne materiały, a czasami

po prostu odkładał wycinki, które wydały mu się zabawne albo ważne. W wielu jego utworach wyraźnie wybrzmiewa drwina z różnych idiotycznych nagłówków – medialnego bełkotu, który go zawsze drażnił. Nigdy natomiast nie miał komputera ani dostępu do internetu. Technologia była jego słabą stroną, mimo to bardzo dużo wiedział o współczesnym świecie. Zadziwiły mnie jego wszechstronne zainteresowania i ciągły głód wiedzy. Dziadek, bez względu na wiek czy stan zdrowia, po prostu chłonał świat.

Jego gabinet musiał wyglądać inaczej, niż można by odruchowo założyć.

Dziadek lubił durnostojki, małe figurki, muszelki, wazoniki. Cieszyły go nawet zabawki z Kinder niespodzianki. Uwielbiał wszelkie łapacze kurzu. Ustawiał to wszystko w jednym miejscu, taki ołtarzyk bibelotów. Jesienią zawsze przynosił

sił ze spaceru kasztany, a że na spacerach chodził codziennie, na kasztany można było się natknąć w wielu kątkach domu.

Nad biurkiem dziadka wisiły dwa portrety: zdjęcie jego mamy, prababci Stefanii, oraz Adama Mickiewicza. Na ścianach – szkice botaniczne, małe obrazki. Niczego nie wyrzucał, dlatego w szufladach miał straszny bałagan. Babcia próbowała jakoś to porządkować, kupowała teczki, ale w papierach i tak nigdy nie udało się utrzymać ładu. Również składał ubrania, zawsze ścielił łóżko, ogólnie był bardzo schludny. Chaos panował głównie w szufladach. Kolekcjonował też podkładki pod piwo i kartki pocztowe. Oczywiście w gabinecie była też masa książek, wiele z bardzo cennymi dedykacjami. Niemal cała biblioteczka i rzeczy

z ostatniego gabinetu dziadka – meble, książki, zawartość biurka, obrazki – znajdują się teraz w zbiorach Ossolineum.

Widziała go Pani przy pracy?

Kiedy dziadek pracował, nie wolno było wchodzić do jego pokoju. Prosił, żeby mu nie przeszkadzać.

dzać, albo po prostu zamykał się na klucz. Na pewno potrzebował ciszy, nie tylko podczas pracy. Źle znosił każdy hałas, nawet muzykę. Ironia losu, bo teraz dokładnie pod jego dawnym gabinetem nasz syn trzyma zestaw perkusyjny, w który wali po kilka godzin dziennie. Za życia dziadka raczej by do tego nie doszło. Mój tato wspominał, że dziadek terroryzował ich w domu ciszą. Właśnie w pogoni za ciszą często wyjeżdżał za granicę czy do Domu Pracy Twórczej ZAiKS-u w Konstancinie.

A niezbędne akcesoria?

Babcia robiła mu kawę w dużej, zaokrąglonej szklance, niekiedy też palił w trakcie pracy. Wcześniej papierosy, potem cygaretki. Nie był nałogowym palaczem, nawet się nie zaciągał. Chyba po prostu lubił otaczać się dymem podczas pisania.

Do końca życia pisał ręcznie?

Tak, długopisem albo cienkopisem. Babcia przez całe lata przepisywała jego teksty na maszynie. Bardzo oszczędzał papier, zapisywał każdy skrawek kartki, a notesy do samego końca, łącząc je z

wewnętrznymi stronami okładek. Robił masę notatek: w książkach, na serwetkach, kartkach z kalendarzyka, podkładkach pod piwo. Lubił też kolorowe kredki i flamastry. Ozdabiał nimi teczki i rękopisy. Zawsze było w nim coś z niespełnionego malarza.

Jak Pani wspomina go jako dziadka?

Nie miał siostr ani córek, więc byłam pierwszą w jego życiu małą dziewczynką, a potem nastolatką. Myślę, że trochę się w tym gubił. Byłam dla niego czymś w rodzaju tajemniczego zjawiska, któremu przyglądał się ze zdumieniem i ciekawością, ale z którym nie bardzo wiedział, co zrobić. Nie byłam zresztą idealną wnuczką, szczególnie w tak zwanym okresie buntu. Nigdy też nie czciłam dziadka jako „wielkiego poety”, jego sława raczej mi ciążyła i mówiłam o nim dopiero, gdy ktoś sam skojarzył i zapytał.

Później doceniła Pani jego twórczość?

Tak na dobre dopiero wtedy, kiedy już nie mogłam mu o tym powiedzieć. Ale mimo to mieliśmy bardzo ciepłą, naturalną relację. Dziadek szanował moją znajomość czeskiego, często o coś pytał albo udawał, że zna czeski. Uwielbiał Pragę – często tam jeździł – i lubił ciemne piwo, te dwie sprawy zdecydowanie nas łączyły.

Rozmawiał:
Michał Sowiński

Kurtyna w górę – teatry zapraszają widzów

Od 22 maja możemy już odwiedzać wrocławskie teatry. Początek czerwca obfituje w kilka premier. Także w plenerze. Gdzie, na co i kiedy się wybrać? Podpowiadamy.

Wrocławski Teatr Lalek (od 22.05)

W repertuarze wszystkie ukochane przez młodych widzów przedstawienia: „Afrykańska przygoda”, „Skarpety i papiloty” czy „Kręcipupa” i „Dżungla”. A w czerwcu dwie premiery – 5.06 „Lot przez tęczę” w reż. R. Kasiukiewicza, a 18.06 „Jaki ten świat jest wielki”, który napisał i wyreżyserował czesko-słowacki tandem SKUTR, czyli M. Kukučka i L. Trpišovský

Wrocławski Teatr Pantomimy (od 27.05)

Do końca maja zespół gra barwny, kostiumowy „Los Mimos” w swoim ogrodzie przy al. Dębowej 16, a już od 5.06 premierowy spektakl „Tiki i inne zabawy” w reż. Dominiki Knapik w Centrum Sztuk Performatywnych Piekarnia przy ul. Księcia Witolda 62.

Teatr Polski w Podziemiu (od 28.05)

Zespół zaczyna premierą „Planety małe”, koprodukcją z Instytutem im. Jerzego Grotowskiego, w reż. Marcina Libera.

Teatr Muzyczny Capitol (od 29.05)

Premierowa „Alicja”, na motywach „Alicji w Krainie Czarów” L. Carrolla zapowiada się intrygująco. Scenariusz napisały Agnieszka

Scenariusz spektaklu „Jaki ten świat jest wielki” powstał na podstawie 7 baśni H.Ch. Andersena

Wolny-Hamkało i Martyna Majewska, która też spektakl reżyseruje.

Wrocławski Teatr Współczesny (od 29.05)

Jedno z większych wydarzeń tego sezonu to „Tirza” w reż. P. Miśkiewicza według wstrząsającej książki holenderskiego pisarza A. Grunberga.

Teatr Polski (od 29.05)

Tu na pierwszy ogień idzie fami-

lijna produkcja „Błękitny pies” w reż. Agaty Skowrońskiej, a dla dorosłych spektakl „Kasta la vista” w reż. Jacka Bończyka.

Wrocławski Teatr Komedii (od 29.05)

Widzowie będą mogli ponownie zobaczyć uwielbiany „Mayday 2” Raya Cooneya. Wracają też „Szalone nożyczki”, a od 24.06 pojawi się nowa pozycja w repertuarze „Judy: Na końcu tęczy” – spektakl o Judy Garland.

Wrocławski Teatr Plenerowy (od 13 czerwca)

W teatrze pod chmurką z okazji Roku Różewicza obejrzymy jego słynną „Kartotekę” w reż. Marka Kocota. Wstęp jest wolny, początek wszystkich spektakli o 18.00. A kiedy? 13.06 w parku Południowym, 20.06 w parku Staszica, 27.06 w parku Tarnogajskim, 4.07 w parku Na Niskich Łąkach, a 11.07 w parku Tołpy.

Magdalena Talik

Letnie festiwale – trzeba pójść, nie ma ale

Po długiej przerwie do Wrocławia powracają festiwale plenerowe. Latem odbędą się kilka naprawdę ciekawych wydarzeń. Zobaczcie, jakie imprezy warto wpisać do swojego wakacyjnego kalendarza.

Vertigo Summer Vibes Festival (10–27.06) i Vertigo Summer Jazz (1–31.07)

Wrocławski klub ma dla swoich fanów dwie imprezy – tradycyjnie jazzową i nowe brzmienia R&B, soul, groove, funk, pop, rock

Open Air Theatre Festival (14–20.06)

Podczas wydarzenia zobaczymy artystów teatru ulicznego i sztuki cyrkowej.

3–majówka we Wrocławiu (2–4.07)

Podczas trzech festiwalowych dni koło Hali Stulecia zagrają: Leszek

Moździerz, Clock Machine, Maria Peszek, Ralph Kamiński, Spięty i wielu innych.

Stay Wild Festival 2021 (9–10.07)

Koło Wrocławskiego Toru Wyścigów Konnych Partynice odbędzie się pierwsza edycja festiwalu. W programie: Krzysztof Zalewski, sanah, Ania Rusowicz, Daria Zawiałow, Sorry Boys, Fisz Emade Tworzywo, Bitamina, Skubas i inni.

WROsound (16–17.07)

Tegoroczna edycja festiwalu prezentuje program inspirowany elektroniką i rapem. Na placu Społecz-

nym zagrają HVOB, Meek, Oh Why?, Tomasz Makowiecki, Jacek Sienkiewicz, MIN t, Syny, Coals oraz Biały Tunel.

Craft Music Wrocław (23–25.07)

To trzydniowy festiwal muzyczny, na którym młodzi artyści zdobędą możliwość zagrania na jednej scenie z już znanymi gwiazdami polskiej muzyki. Na Partynicach zagrają Kamil Bednarek, KARAS/ROGUCCI, Smolasty czy Ania Karwan.

Letnie Brzmienia Wrocław (23.07–29.08)

Przez ponad miesiąc, co weekend,

na scenie plenerowej na pl. Społecznym, będą grały same gwiazdy. Duet Kwiat Jabłoni, sanah, Artur Rojek, zespół LemON, Nosowska, Ania Dąbrowska, MROZU oraz wielu innych.

Lech Polish Hip-Hop Music Awards (19.08)

Pierwsza edycja tego cyklicznego wydarzenia odbędzie się we wrocławskiej Hali Stulecia. To efekt współpracy Polish Hip-Hop Festival i marki LECH.

Harmonogram i ceny biletów na stronie internetowej.

Joanna Leja

Magiel filmowy z Zamachowskim

Dolnośląskie Centrum Filmowe przygotowało wspaniałą niespodziankę dla swoich widzów. Po długiej przerwie wraca Magiel Filmowy. Tym razem o swojej drodze życiowej i zawodowej opowie aktor Zbigniew Zamachowski, znany z filmów Andrzeja Wajdy, Krzysztofa Kieślowskiego czy Władysława Pasikowskiego. Pretekstem do rozmowy będzie projekcja filmu pt. „Wielka Majówka”, w którym aktor debiutował w 1981 r. Start o godz. 19.00, 6 czerwca w sali Warszawa DCF. Cena biletu: 25 zł.

Pokaz skrzypcowy w Art Równiku

To będzie wspaniała uczta dla melomanów. 29 maja (sobota) w Art Równiku przy ul. Jedności Narodowej 47 odbędzie się koncert skrzypcowy. Działalność artystyczną w lokalu zainauguruje Andrey Sergeevich Tikhonov, laureat międzynarodowych i krajowych konkursów oraz festiwalu muzycznych, w tym IV Międzynarodowego Konkursu Muzycznego im. Ignacego Jana Paderewskiego dla Niewidomych. Koncert jest bezpłatny, obowiązują jednak zapisy pod numerem 509 907 979. Dla Cafe Równik to również okazja do wykonania pysznych ciast i deserów, które na pewno osłodzą ten wieczór. Występ rozpocznie się o godz. 18.00.

Źródło – piosenki Kaczmarek

Twórczość największego polskiego barda, jak co roku, przypomni jego muzyczni spadkobiercy skupieni wokół Wrocławskiego Salonu Jacka Kaczmarek. Wśród nich: Jacek Bończyk – śpiewający aktor, autor tekstów piosenek, który ma na swoim koncie kilka recitali i płyt m.in. „Kaczmarek – subiektywnie”, Michał Jaworski – laureat głównej nagrody konkursu festiwalu Źródło 2020 oraz TRIO ŁÓDZKO-CHOJNOWSKIE – zespół kultywujący muzyczną tradycję tria Kaczmarek, Gintrowski, Łapiński.

Festiwal Źródło – przyjaciele śpiewają Jackowi Kaczmarekowi we Wrocławiu odbędzie się 6 czerwca o godz. 18.00 w Sali Gotyckiej w Starym Klasztorze ul. Purkyniego 1. Bilety dostępne na: www.staryklasztor.com.pl/bilety.

i.wroclaw.pl/festiwale

Dla obcokrajowca

Набір на навчання у середніх школах

17 травня у Вроцлаві розпочався набір на навчання у ліцеях та технікумах. До 21 червня необхідно зареєструватися на сайті rekrutacje.edu.wroclaw.pl. Після входу у систему можна вибрати 6 шкіл, а у них – довільне число класів за будь-якою схемою (до прикладу, за школами, типами шкіл, за іноземною мовою, що викладається).

У систему можуть входити як учні вроцлавських початкових шкіл, так і інші. Щоб утворити акаунт, необхідно вказати персональний номер PESEL, а також ім'я і прізвище.

Восьмикласники, надійшла пора подумати про нову школу

Нинішні випускники початкових шкіл Вроцлава можуть вибрати з посеред: 19 загальноосвітніх ліцеїв, 17 технікумів, 9 професійних шкіл I рівня (колишніх професійно-технічних училищ). Можна також подати документи у художній ліцей. Усі ці школи є на балансі муніципалітету Вроцлава.

Ти хочеш подати документи до загальноосвітнього ліцею, щоб

потім вступити в університет? А може тебе більше цікавить технікум, а після нього – політехніка? А можливо, ти зацікавлений/зацікавлена у тому, щоб швидко отримати професію, стати самостійним і заробляти гроші? Вже доволі довго є великий попит на інформатиків та комп'ютерних дизайнерів, а нещодавно до них долучилися ветеринари та перукарі.

Терміни

Клопотання про прийом у ліцей чи технікум, а також додаткові документи можна буде подавати до 21 червня 2021 р. Винятки, це: ліцей, навчання у якому ведеться двома мовами; двомовна філія ліцею; двомовне відділення; відділення військової підго-

TOMASZ HOŁOJ

товки у ліцей; відділення, де від кандидатів на навчання вимагаються особливі індивідуальні вміння та навички. У цьому пункті йдеться також про школи спортивного профілю та їхні філії. Клопотання про прийом до

цих навчальних закладів можна подавати від 17 травня 2021 р. до 31 травня 2021 р.

Про результати набору до ліцеїв та технікумів ми дізнаємося 22 липня.

Корисні адреси, які варто знати у Вроцлаві

Установи:

Почесне Консульство України у Вроцлаві:

вул. Jedności Narodowej 89, понеділок, середа, п'ятниця, графік роботи: 9.00-14.00 год. info@konsulat-ukraina.wroclaw.pl

Уповноважена мера Вроцлава з питань жителів українського походження: pełnomocnikua@um.wroc.pl

Організації/інформація:

Фундація Україна: fundacjaукраина.eu

Wielokultury Wrocław www.wielokultury.wroclaw.pl

Інститут з питань прав мігрантів у Вроцлаві www.institutpm.eu, консультації 510 011 846

Infolink – інформаційний пункт для іноземців 71 77 24 950 infolink@wcrs.wroclaw.pl

Перша зустріч в мережі новостворюваної Коаліції організацій меншин та мігрантів

Ви – лідерка чи лідер неформальної групи, яка представляє мігрантів або етнічну чи національну меншину? А може, працюєте в досвідченій неурядовій організації мігрантів, мігранток або представників нацменшини? Час об'єднувати зусилля. Вроцлавський фонд „Kalejdoskop Kultur” хоче створити простір для співпраці та обміну.

нацменшин, тобто громадянами Польщі, та мігрантами – головна мета створення Коаліції організацій меншин та мігрантів.

15 червня 2021 року о 15.00 фонд запрошує на першу зустріч на платформі Zoom в мережі новостворюваної Коаліції організацій меншин та мігрантів. Щоб взяти у ній участь потрібно лише заповнити форму зголошення (PL). Вам не потрібно належати до офіцій-

ної організації, достатньо, щоб ви діяли в групі, що складається з мігрантів та мігранток або представників та представниць національних і етнічних меншин.

Під час першої зустрічі у плані:

- познайомитись одні з одними: поділитися потребами, перспективами та очікуваннями щодо Коаліції,
- презентувати можливості Коаліції, якими ви зможете

користуватися впродовж наступних 2 років для зміцнення своїх організацій, підвищення компетенції лідерів, просування та фінансування ваших ініціатив!

- опрацювати основні принципи діяльності Коаліції та її довгострокові цілі.

Зустрічі Коаліції відбуватимуться польською мовою, але якщо ви не володієте нею на рівні, достатньому для участі у події, повідомте нас про це.

Неурядові організації мігрантів та мігранток, а також місцеві ініціативи та групи осіб, що належать до національних та етнічних меншин стикаються з різними труднощами: від проблем з розміщенням, складнощами, пов'язаними з людськими ресурсами

та компетенцією, рекламним просуванням своєї діяльності до «боротьби» за фінансування. Створення спільної платформи, яка допомогла б поширювати інформацію про ініціативи та напрямки розвитку і стимулювати співпрацю між середовищем

Wroclaw University of Technology: registration of candidates for studies starts

The Wroclaw University of Technology started the registration of candidates for studies. There are 52 fields of study to choose from, including four new fields and four fields taught in English.

The university will enrol 7,248 persons in the first year of studies. 'Our offer includes also fields in master's studies and the option of part-time studies. It is a pool of extra 1,000 places and education mainly in English,' says Anetta Stypułkowska, the head of the Recruitment Department of the Wroclaw University of Technology.

Recruitment until 7th July

Candidates have to register via electronic system. Recruitment

will take place till 7th July. The results of the qualification procedure will be announced two days later.

Attention: this deadline does not apply to persons who intend to study architecture. They have to register by 15th June. They will have an online examination in drawing as early as in June. The second recruitment will start on 20th July, and the third recruitment planned for those who will resit their secondary school grad-

uation examination will start on 6th September.

Registration at other universities

From among the biggest Wroclaw universities, the University of Environmental and Life Sciences and the Wroclaw University of Economics and Business have already started the registration of candidates for studies. Registration starts at the University of Wroclaw on 1st June and at the Medical University on 24th May.

Z Rosją we Wrocławiu tuż przed Euro 2020

1 czerwca reprezentacja Polski zagra we Wrocławiu mecz towarzyski z Rosją. To jeden z ostatnich sprawdzianów tuż przed zbliżającymi się Mistrzostwami Europy. Początek o godz. 20.45.

FOT. ARCHIWUM STADIONU WROCŁAW

Spotkanie z Rosją będzie 12. meczem kadry na wrocławskim stadionie. Do tej pory Polska wygrała tu cztery razy

Spotkanie z naszymi wschodnimi sąsiadami będzie dwunastym meczem Polaków na Stadionie Wrocław. Po raz ostatni biało-czerwoni grali przy al. Śląskiej 14, październiku 2020 r. z Bośnią i Hercegowiną. Polska wygrała 3:0 po dwóch golach Roberta Lewandowskiego i jednym Karola Linettego.

Czwarty mecz Paulo Sousy

– Jestem bardzo entuzjastycznie nastawiony – powiedział selekcjoner Paulo Sousa o pracy z zawodnikami, którzy zostali powołani do szerokiej kadry na zbliżające się mistrzostwa Europy, które zostały przełożone o rok z powodu pandemii koronawirusa. Euro rozpocznie się 11 czerwca, a Polska w grupie E zagra: ze Słowacją (14 czerwca, godz. 18.00, Peters-

burg), Hiszpanią (19.06.2021, godz. 21.00, Sewilla) i Szwecją (23.06.2021, godz. 18.00, Petersburg).

Zanim biało-czerwoni zainicjują walczyc o punkty czekają ich dwa sparingi – z Rosją (również uczestnikiem mistrzostw Europy – przyp. red.) we Wrocławiu i z Islandią w Poznaniu (8 czerwca). Pojedynki ze Sborną będzie dla Sousy czwartym meczem w roli selekcjonera reprezentacji Polski. Portugalczyk zastąpił w styczniu Jerzego Brzęczka. Do tej pory poprowadził Polskę w trzech meczach eliminacyjnych do mistrzostw świata 2022 w Katarze. Biało-czerwoni zremisowali 3:3 z Węgrami, wygrali 3:0 z Andorą i przegrali 1:2 z Anglią. Po raz ostatni Polska grała z Rosją na Stadionie Narodowym w Warszawie podczas

Euro 2012 w Polsce i na Ukrainie. Mecz zakończył się remisem 1:1, gola strzelił Jakub Błaszczykowski.

Ponad 20 tys. kibiców

Wejściówki na mecz Polska-Rosja można kupić tylko przez internet. W dniu meczu nie będzie możliwości zakupu wejściówek w kasach przy stadionie. Mecz zostanie zorganizowany z zastosowaniem aktualnych wymagań sanitarnych, zgodnie z ogłoszonym rozporządzeniem Rady Ministrów. Na trybunach pojawi się maksymalnie 50 proc. widzów – czyli 21,5 tys. kibiców.

Dojazd, parkingi

Zmotoryzowani kibice mogą zostać w samochodach na jednym z parkin-

gów w obrębie stadionu. Wyłączone z użytku zostanie część miejsc postojowych od strony al. Śląskiej (tuż za szlabanem), gdzie mieszczą się punkty szczepień oraz wymazów przeciw COVID-19. Natomiast kierowcy mogą skorzystać z parkingu wielopoziomowego (wjazd również od al. Śląskiej) oraz z parkingów przy wjeździe od ul. Królewskiej i Lotniczej. Ceny wahają się od 20 do 50 zł. Dla kibiców MPK uruchomi także komunikację specjalną. Bilet na mecz będzie upoważniał do bezpłatnych przejazdów liniami T1, T2, S1 i S2.

Szczegóły można znaleźć na oficjalnym portalu internetowym miasta – www.wroclaw.pl.

Piotr Bera

Rezerwy WKS-u wciąż zaskakują

– Nasza średnia wieku w ostatnim meczu oscylowała w granicach 20 lat, jednak, mimo wszystko, cały czas utrzymujemy się w grze o baraże do I ligi – mówi szkoleniowiec rezerw piłkarskiego Śląska Wrocław Piotr Jawny.

Na trzy kolejki przed zakończeniem rozgrywek II ligi, nadal macie szansę na grę w barażach.

Piotr Jawny, trener rezerw Śląska: – Nie da się ukryć, że w bieżących rozgrywkach prezentujemy się bardzo dobrze, ale najważniejsze jest to, że czynione przez nas awanse odpowiednio współgrają z rozwojem młodych zawodników. O barażach będzie jednak trudno, ale jesteśmy sportowcami i dopóki piłka w grze, będziemy walczyć o jak najlepszy wynik.

Jesteście jedną z najmłodszych ekip w stawce II-ligowych zespołów. Nie brakuje czasami cennego doświadczenia?

– W wygranym meczu z Olimpią Grudziądz nasza średnia wieku oscylowała w granicach 20 lat, jednak mimo wszystko, chłopcy pokazali się ze znakomitej strony. Naszą misją jest stawianie na młodzię. Oczywiście, doświadczenie jest niezwykle cenne, dlatego niezależnie od końcowego rezultatu tego

sezonu, będziemy chcieli obudować młodych graczy nieco starszymi zawodnikami.

W bieżących rozgrywkach bardzo dobrze prezentują się Adrian Łyszczarz i Sebastian Bergier, który ma

już na swoim koncie 20 trafień.

– Tak naprawdę zarówno Łyszczarz, jak i Bergier zagrają z nami jeszcze tylko jedno spotkanie, a następnie zostaną włączeni do kadry pierwszej drużyny, która w tym czasie, kiedy my kończymy ligę, już zaczyna przygotowania do nowego sezonu. Cieszę się, że to kolejny po Poprawie czy Lewkocie zawodnicy, którzy będą mieli szansę trenować i być może grać z pierwszą drużyną.

Wydaje się zatem, że współpraca na linii Jawny – Magiera układa się bardzo dobrze.

– Trener Magiera od początku swojej pracy w Śląsku dał jasny sygnał, że nie ma żelaznej jedenastki i tak naprawdę każdy może do niej wstąpić. Co ciekawe, z trójką obrońców graliśmy jeszcze zanim Jacek Magiera przyszedł do Śląska, zatem to też dodatkowy atut naszej współpracy, że zarówno pierwsza, jak i druga drużyna gra takim samym systemem.

WKS ŚLĄSK WROCŁAW/KRYSTYNA PAĆKOWSKA

Piotr Jawny zanotował z rezerwami Śląska ogromny progres

Rozmawiał Patryk Załęczny

Tydzień w skrócie

Piłkarski Śląsk za 0 zł automatycznie przedłuży na rundę jesienną PKO BP Ekstraklasy całosezonowe karnety, które kibice zakupili w sezonie 2020/21. Na deklarację chęci zwrotu gotówki lub voucherów klub czeka do 7 czerwca – po tym terminie abonamenty zostaną samoczynnie przedłużone.

Aleksander Dziewa, skrzydłowy koszykarskiego Śląska Wrocław, znalazł się wśród 18 zawodników powołanych przez selekcjonera Mike'a Taylora, którzy rozpoczną przygotowania do turnieju kwalifikacyjnego do Igrzysk Olimpijskich. Początek zgrupowania zaplanowano na 4 czerwca.

Była reprezentantka Polski Aleksandra Gromadowska podpisała kontrakt z #VolleyWrocław. Grająca na pozycji przyjmującej siatkarka w przeszłości broniła już barw Impela Wrocław.

Marcel Zylla na jednym z treningów doznał urazu stawu skokowego. Pomocnika Śląska czeka około 10-12 tygodni przerwy w zajęciach.

W 35. kolejce **eWinner 2. Ligi rezerwy Śląska Wrocław** pokonały na wyjeździe Olimpię Grudziądz 4:2 i nadal zachowują szansę na grę w barażach o 1. Ligę. Do 6. KKS-u Kalisz tracą zaledwie 4 punkty.

WYDARZENIA SPORTOWE

piłka nożna

mecz towarzyski
1.06, godz. 20.45,
Stadion Wrocław
Polska – Rosja
(transmisja: TVP 1)

Ekstraliga Kobiet:
29.05., godz. 11.00,
Medyk Konin
– **WKS Śląsk Wrocław**

żużel

PGE Ekstraliga:
30.05., godz. 16.30,
Falubaz Zielona Góra
– **Betard Sparta Wrocław**
(nSport +)

PGE Ekstraliga:
04.06., godz. 18.00,
Stadion Olimpijski,
Betard Sparta Wrocław
– **GKM Grudziądz**
(Eleven Sports 1)

lacrosse

Polska Liga Lacrosse:
29.05., godz. 12.00,
Stadion Olimpijski,
Kosynierzy Wrocław
– **AZS Legion Katowice**
(YouTube „LAX TV”)

Krzyżówka

Rozwiąż Wrocławską Krzyżówkę dla dzieci i wygraj supernagrody!

Zobacz, jak w prosty sposób zdobyć ciekawe nagrody i wiedzę o swoim mieście. Od wygranej dzielą cię tylko trzy kroki i... odrobina szczęścia.

1. Przeczytaj biuletyn

Najszybciej rozwiążą krzyżówkę ci, którzy przeczytają biuletyn, bo wiele odpowiedzi kryje się w naszych artykułach. W trakcie rozwiązywania krzyżówki można sprawdzić też swoją wiedzę o Wrocławiu, jego historii i znanych postaciach. Hasło, które jest rozwiązaniem krzyżówki, nawiązuje do tematu numeru prezentowanego we wkładce.

2. Rozwiąż i wyślij hasło

Aby wygrać jedną z trzech nagród, wystarczy wysłać hasło z krzyżówki SMS-em pod numer 664 072 606 (koszt jednego SMS-a wg taryfy operatora). W treści należy wpisać numer biuletynu i po kropce prawidłową odpowiedź. W tym numerze

będzie to „39.HASŁO”, gdzie słowo „HASŁO” należy zastąpić rozwiązaniem krzyżówki. Na odpowiedzi czekamy do **10 czerwca br. do godz. 20.00.**

Trzech zwycięzców wyłonimy zgodnie z regulaminem spośród autorów prawidłowych odpowiedzi najpóźniej do 17 czerwca br. i skontaktujemy się z nimi w ciągu trzech dni roboczych z numeru 71 776 71 00.

Regulamin konkursu: www.wroclaw.pl/biuletyn/#konkurs.

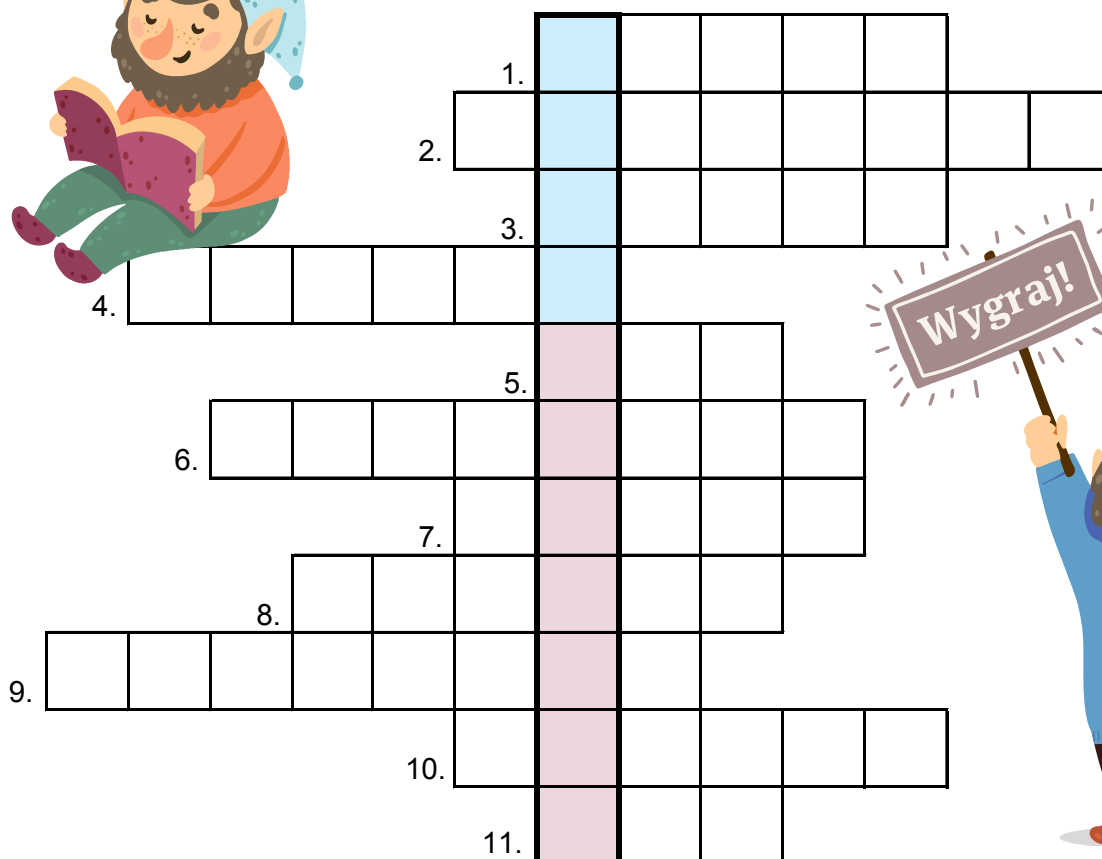
3. Wygraj gadżety

W tym specjalnym wydaniu do zdobycia w konkursie są: **worek z krasnałem, krasnalowa gra MONOPOLY i maskotka ośmiornica z Hydropolis.**

TOMASZ HOŁOD

KRZYŻÓWKA NUMERU 39

- Jedna z ulubionych dziecięcych zabawek, cztery takie „nożne” zdobiją jedną z wrocławskich fontann, a jedna ma swój pomnik.
- Imię kamieniczki w Rynku znajdującej się przed kościołem św. Elżbiety, która ma brata, i jednocześnie imię dziewczynki z bajki, w której pojawia się domek z piernika.
- Bajkowy koń ze skrzydłami, jego pomnik znajduje się przy fosie miejskiej we Wrocławiu.

- Latają na niej czarownice, używana jest także do sprzątania wrocławskiego Mostku Czarownic.
- Zwierzak mieszkający w gabinecie prezydenta Wrocławia.
- „Wstrzymał słońce, ruszył ziemię”, mieszkał w Toruniu, ale we Wrocławiu ma swój pomnik.
- Wrocławski teatr dla dzieci.
- Znajduje się na Kluskowej Bramie, a według legendy wskoczyła tam z magicznego garnka.

- Najczęstszy kolor krasnalowych czapek.
- Robi „kwa, kwa” i ma swój pomnik przy ul. Jatki we Wrocławiu wraz innymi zwierzętami.
- Zwierzę, które znajduje się na neonie nad bramą do wrocławskiego zoo.

Wrocławski Niezbędnik

Telefony alarmowe, infolinie we Wrocławiu

Bezpośrednie zagrożenie zdrowia i życia

Numer ratunkowy: **112**
 Pogotowie Ratunkowe: **999**
 Policja: **997**
 Straż Pożarna: **998**
 Straż Miejska: **986**
 Centrum Powiadomienia Ratunkowego WOPR (numer ratunkowy nad wodą): **601 100 100**
 Stały dyżur Centrum Zarządzania Kryzysowego: **71 770 22 22**

Telefony awaryjne we Wrocławiu

Pogotowie energetyczne: **991**
 (połączenie bezpłatne, dostępne także z tel. komórkowych)
 Pogotowie gazowe: **992**
 Pogotowie ciepłownicze: **993**
 Pogotowie wodno-kanalizacyjne: **994**
 (czynne przez całą dobę, bez numeru kierunkowego, połączenie bezpłatne)

Infolinie we Wrocławiu

Centrum Informacji Turystycznej: **71 344 3 111**
 (PN.-PT. 9.00-19.00)
 Punkt informacji dla obcokrajowców: **71 77 24 950**
 Infolinia MPK: **71 321 72 71, 71 321 72 70**
 (PN.-PT. 7.00-20.00)
 Infolinia Urzędu Miejskiego Wrocławia: **71 777 77 77**

Ważne telefony – pozostałe

Widzisz dym ze spalania odpadów, zgłoś to! Telefon alarmowy: **986**
 (całodobowy) lub **71 310 06 46**
 (w godz. 7.00-14.00)
 Biuro Rzeczy Znalezionych: **71 376 08 96**
 (ŚR. 8.30-16.00, w pozostałe dni robocze w godz. 8.00-14.00)
 Biuro Obsługi Pasażera MPK Wrocław: **71 321 72 71**
 (PN.-PT. 8.00-20.00)
 Telefoniczne centrum obsługi klienta MPWiK: **71 34 09 655**
 (ŚR. 8.00-17.00, w pozostałe dni robocze w godz. 8.00-15.00)
 Zgłoś awarię do ZDiUM: **71 376 00 22, 19501**
 Miejski Rzecznik Konsumentów: **71 777 79 02**
 Taxi Senior: **794 123 124**
 Telefon Zaufania MOPS: **512 198 939**

➤ Napisz do nas!

REDAKCJA
 pl. Solny 14, 50-062, Wrocław,
www.wroclaw.pl,
 e-mail: biuletyn@araw.pl

Redaktor naczelna
 Ewa Wapłak

Redaktor wydania
 Agata Zięba

DRUK
 AGORA
 ul. Daniszewska 27
 03-230 Warszawa

WYDAWCA
 Gmina Wrocław

www.wroclaw.pl/biuletyn/#konkurs